

รายงานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

Model of Thai Universities Administration in the Digital Era

โดย

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่องานวิจัย: รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล
ชื่อผู้วิจัย: ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษา เปรียบเทียบ และนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัลที่เหมาะสม เครื่องมือคือแบบสอบถาม มีความตรงเท่ากับ 0.89 ความเที่ยงเท่ากับ 0.91 กลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนและของรัฐ จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย สถิติ t-test, One-way ANOVA และ LSD และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลในภาพรวมดำเนินการได้ในระดับมาก ด้านที่ดำเนินได้ระดับมากที่สุดคือด้านการผลิตบัณฑิต รองลงมาได้ระดับมากที่สุดคือด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามลำดับ โดยด้านการผลิตบัณฑิตดำเนินการระดับมากที่สุดคือคณาจารย์สอนผ่านเว็บ/เครื่องมือการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการวิจัยคือทำวิจัยแบบ R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น ด้านการบริการวิชาการคือจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมคือการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชน

2. ผลการเปรียบเทียบคณาจารย์ที่ประสบการณ์และตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลคือ มุ่งพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีศูนย์สื่อดิจิทัลสมัยใหม่ พัฒนาทักษะดิจิทัลแก่คณาจารย์และนิสิตและบุคลากรทุกภาคส่วน มีวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น สนับสนุนทุนวิจัยมากขึ้นในด้านปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เทคนิคการสอน การวัดประเมินผล และส่งเสริมการวิจัยการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยในอนาคต ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัลแก่สังคม และเน้นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องดิจิทัล

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา รูปแบบการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยไทย ยุคดิจิทัล

Research Title: Model of Thai Universities Administration in the Digital Era
Researcher: Laddawan Petchroj
Year: 2022

Abstract

The objectives of this research were to study, compare and propose administration model of Thai university in Digital Age. The questionnaire was used to collect data from 400 faculty members from government and private university. The data were analyzed by using percentages, means, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and LSD. The results were:

1. The administration model of Thai universities in the digital era can be implemented at a high level. The highest level was production of graduates the followed was research, academic services to society and preservation of arts and culture. The items with the highest average level were teachers teaching via web/e-learning tools, It was a fully Smart university and focuses on conducting R to R research and developing more teaching materials. Encourage the dissemination of more organize activities and give the community an opportunity to join the university in a digital society. Promote digital living, raised awareness of digital citizenship in the community continue to the Thai cultural traditions to be passed on to the youth.

2. The comparison results showed that faculty members with different academic experiences and positions had statistically significance at the level .05 in overall and all aspects.

3. The proposal for university administration in the digital era was development of modern technology networks. There was a modern digital media center, develop digital skills for faculty and students and personnel from all sectors. There was more research to develop teaching materials, support more research funding on problems and obstacles in online, assessment and evaluation inn future university changes. Helping to strengthen the community, adapting digital technology to society and focus on digital learning exchange activities.

Keywords: Thai university administration, Model university administration, Digital age

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่กรุณาให้ทุนงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัย และขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำชี้แนะในการแก้ไข ปรับปรุงงานวิจัยให้ดีขึ้น จนได้งานวิจัยที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น และขอขอบคุณท่านผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่กรุณาให้คำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และขอขอบคุณคณาจารย์ที่ของมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยรัฐ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามทุกคน ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและเพื่อนคณาจารย์ ที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และช่วยชี้แนะในการวิจัย ความเห็นของทุกท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัลให้ดีขึ้น ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ที่ให้การช่วยเหลือในด้านการตรวจเอกสาร ด้านการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จนงานวิจัยนี้เสร็จสิ้น

ลัดดาวลัย เพชรโรจน์

กันยายน 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 หลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย.....	8
2.2 พันธกิจหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัยไทย.....	12
2.3 บทบาทของอุดมศึกษายุคดิจิทัล.....	17
2.4 การบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล.....	21
2.5 สื่อ (Media) และการใช้เทคโนโลยี (Technology).....	29
2.6 การบริหารการวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไทยในยุคดิจิทัล	31
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารในยุค ดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถามภาพรวมและรายด้าน	49
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทย ในยุคดิจิทัล	57
ส่วนที่ 4 เสนอรูปแบบการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุค ดิจิทัล	65
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	67
5.2 อภิปรายผล	70
5.3 ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก แบบสอบถาม.....	82
ประวัติผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ไม่นับรวม missing value.....	59
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม	49
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการผลิตบัณฑิต).....	50
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการวิจัย)	53
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม).....	54
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม).....	56
4.7 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	57
4.8 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกวุฒิการศึกษา.....	58
4.9 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตำแหน่งบริหาร	58
4.10 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทมหาวิทยาลัย	59
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกประสบการณ์.....	59
4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกประสบการณ์.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์.....	61
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ	62
4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ.....	63
4.16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์.....	64

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 การจัดการศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย	22
2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนชั้นสูง ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ควบคู่กันไปกับการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมีหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยความมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: Thailand Qualifications Framework for Higher Education; TQF: H Ed) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) คือปริญญาตรีนิสิตต้องเป็นผู้ที่ 1) การเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่มโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้ 2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ 3) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน 4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ และ 5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เน้นการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (communication and information technology skills) หมายถึง มีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน โดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องมีความสามารถในการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ดังนั้นในหลักสูตรจึงต้องประกอบด้วย การศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระพร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันการศึกษาแต่งตั้ง และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

มหาวิทยาลัยมีพันธกิจหรือหน้าที่ 4 ด้าน (สุชาติ เมืองแก้ว, 2555) คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับ 1) ผลิตบัณฑิต

ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาศักยภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพ สามารถทำงานได้เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และบัณฑิตต้องมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ มีบุคลิกภาพการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความมีวินัย อดทน การทำงานเป็นทีม ความซื่อสัตย์สุจริต ความคิดเชิงสร้างสรรค์ ด้วย เหตุผล และความกตัญญูรู้คุณ จงรักภักดีต่อองค์กร ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องพัฒนาหลักสูตร และวิธีการจัดการศึกษาให้ก้าวหน้าทันสมัย มีคณาจารย์ที่มีคุณภาพ คืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยทุกคน ซึ่งจะต้องมีหลักการสอน การทำงานวิชาการที่เกื้อกูลกับการพัฒนานักศึกษาสู่ยุคใหม่ 2) การสร้างผลงานวิจัยและงานวิชาอื่น ๆ เช่น การแต่งตำรา การนำเสนอบทความ วิชาการออกเผยแพร่สู่สาธารณชน การเป็นแหล่งอ้างอิงค้นคว้าของชุมชน การเป็นฐานข้อมูลเชิงวิชาการของสังคม ในการฝึกฝนอาชีพและแหล่งฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรที่มุ่งสร้างสรรค์สังคมให้ มีความรู้ ทักษะและความคิดใหม่ในการพัฒนา ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น สังคมมีความสงบและเอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้องค์กร ความรู้ลดช่องว่างของสังคม มีหลายมหาวิทยาลัยชั้นนำ ในสหรัฐอเมริกา ได้ใช้ข้อมูลการวิจัยเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาเพราะถือว่ามหาวิทยาลัยคือ แหล่งวิชาการ แหล่งสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ๆ สู่สังคมโดยใช้วิธีการวิจัยค้นคว้า แหล่งเผยแพร่ผลงาน สู่การพัฒนาให้สังคมมีคุณภาพที่ดีขึ้น เช่น ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ที่เป็นที่ยอมรับและมีปัจจัยกระทบ (Impact Factors) สูง ๆ จำนวนโครงการวิจัยที่สำเร็จในแต่ละปี งบประมาณที่จัดสรรเป็นงบประมาณเพื่อการวิจัย ในแต่ละปีทั้งที่รัฐบาลจัดสรรให้และภาคธุรกิจ เอกชนให้การสนับสนุน หรือคณาจารย์ประจำ ได้รับรางวัลยกย่องเกียรติยศในโอกาสต่าง ๆ เช่น นักวิจัยดีเด่นระดับชาติ ระดับโลก หรือจำนวน อาจารย์ที่ได้ทำการวิจัยในแต่ละปี เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับได้ในสังคมอุดมศึกษา เพราะถ้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ทำงาน ด้านวิจัยหรือสร้างนวัตกรรม ก็จะไม่ต่างไปจาก โรงเรียนประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ซึ่งมุ่งการเรียนการสอนเป็นหลัก 3) การบริการวิชาการแก่สังคม (เสาวลักษณ์ รัตนพันธ์, 2562) ได้กล่าวว่า การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการทางวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยให้บริการทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณสุข ชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุม หรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สร้าง

เครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการทางวิชาการด้วยและ 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพิเชษ ทังโต (2557) กล่าวว่า “การทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย” ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องมีระบบกลไกดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพโดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างจากปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละมหาวิทยาลัย และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัย ต้องมีภาระงาน และบทบาทในอันที่จะเข้าไปจัดการศึกษา ทำวิจัย และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยนั้น พร้อมทั้งนำโครงการเชิงประจักษ์มาเป็นหลักฐาน ตามเกณฑ์ประเมินในการประกันการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตามภาระงานในการทำหน้าที่ประเมินอย่างเป็นระบบ จนก่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างบูรณาการ ดังปรากฏว่ามหาวิทยาลัยจัดให้มีการเทศน์มหาชาติ จัดไหว้ครู จัดการอนุรักษ์คัมภีร์ใบลาน หรือมีการวิจัยประเพณีวิถีปฏิบัติ เป็นต้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ สำหรับมาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษามี 2 มาตรฐานย่อยคือ **มาตรฐาน 1) มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา** มีการบริหารจัดการ การอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่ 1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ 2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน 3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ**มาตรฐาน 2) มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา** การบริหารจัดการ การอุดมศึกษาตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีดุลยภาพมีมาตรฐานตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่ 1) มีหลักสูตรและการเรียนการ

สอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน 2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ 3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ และ 4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่มีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ใช้ข้อมูลสารสนเทศผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรูปแบบออนไลน์ ออฟไลน์ นวัตกรรมที่มีทักษะและมีความรู้ดิจิทัลมักจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์ในการเข้าถึงข้อมูล ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องจัดให้มีการเรียนการสอนที่ใช้สื่อ (Media) และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี (Technology) มากขึ้น อาจเป็นทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมก็ได้ และเน้นการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพิ่มจากระบบจัดการการเรียนการสอนปกติ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น รูปแบบออนไลน์ ออฟไลน์ การศึกษาผ่านทางเว็บไซต์ การเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือ (m-Learning) สื่อประสม (Multi Media) ซึ่งเป็นการนำสื่อหลาย ๆ ชนิดมาใช้ร่วมกัน ซึ่ง Rennie and Morrison (2013) กล่าวว่านิสิต นักศึกษาจะต้องเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ โดยการสืบค้นผ่าน Web และจัดทำ Webpage มีการประเมินความเข้าใจโดยการสอบย่อยผ่านออนไลน์ โดยการฝึกผ่าน e-book การตอบโต้กับกลุ่ม Blog, Post cast, Webcasts, You Tube, Wikis, Skype, line และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกัน และสื่อสารด้วยการใช้ Rich media เช่น ภาพ วิดีโอ และเสียง ตลอดจนความสามารถในการจัดทำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น Blog การแชร์ภาพและวิดีโอ และ Social media และรูปแบบอื่น ๆ (Media Smarts, 2015)

จากรูปแบบการเรียนที่ปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล ทำให้มหาวิทยาลัยไทยต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบ

การบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยว่าควรมีรูปแบบการดำเนินการอย่างไรตามพันธกิจทั้ง 4 ด้านนี้อย่างไร ผลการศึกษาในครั้งนี้จะมีประโยชน์ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทย ในการจัดเตรียมทรัพยากรบุคคล การวางแผนจัดการและพัฒนาหลักสูตร พัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดหาสื่ออุปกรณ์ตลอดจนการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลเป็นอย่างไร

1.2.2 รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของคณาจารย์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลเป็นอย่างไร

1.2.3 รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของคณาจารย์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

1.3.3 เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล

1.4 สมมติฐานการวิจัย

คณาจารย์ที่มีสถานภาพบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ด้านเนื้อหา ประกอบด้วยเนื้อหาตามตัวแปรดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา: รูปแบบการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยการบริหารที่ดำเนินการตามพันธกิจ 4 ด้านคือ 1.ด้านการผลิตบัณฑิต 2.ด้านการวิจัย 3.ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และ 4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ประกอบด้วย คณาจารย์ผู้สอน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนพฤษภาคม 2562-ตุลาคม 2564

1.5.4 ขอบเขตด้านสถานที่

มหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประเทศไทย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 **มหาวิทยาลัย** หมายถึง มหาวิทยาลัยไทยทั้งของรัฐและเอกชน

1.6.2 **คณาจารย์** หมายถึง อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ อาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์

1.6.3 **ยุคดิจิทัล** หมายถึง ช่วงเวลาที่ใช้คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาตั้งแต่ พ.ศ.2563 เป็นต้นมา

1.6.4 **ผู้บริหารมหาวิทยาลัย** หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี และผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการของมหาวิทยาลัย

1.6.5 **รูปแบบการบริหาร** หมายถึง การจัดการของมหาวิทยาลัย ในการวางแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนาตามรอบการประกันคุณภาพ การศึกษาตาม ภารกิจของมหาวิทยาลัย ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เริ่มจากการวางแผน การดำเนินการ และการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุง

1.6.6 **ด้านการผลิตบัณฑิต** หมายถึง การดำเนินการกำหนดด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดสื่อจัดแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาอาจารย์ บุคลากร เทคโนโลยี และการวัดประเมินผล

1.6.7 **ด้านการวิจัย** หมายถึง การดำเนินการค้นคว้าสร้างองค์ความรู้ใหม่ การสร้างเครือข่าย การส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณการดำเนินการ การเผยแพร่ผลงานการวิจัย

1.6.8 **ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม** หมายถึง การดำเนินการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการแก่ของชุมชน สร้างเครือข่ายความช่วยเหลือ ประชุม สัมมนาความรู้เท่าทันเทคโนโลยี และข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน

1.6.9 **ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม** หมายถึง การส่งเสริมครมรภูมิ การอนุรักษ์ สืบสาน เชิดชู เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ความเป็นไทยสู่ประชาคมโลก

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ได้ทราบรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

1.7.2 ได้ทราบความคิดเห็นผลการเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของคณาจารย์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

1.7.3 ได้ทราบรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสม ที่จะประโยชน์ในปรับปรุงและกำหนดแนวทาง ในการวางแผน และพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสม กับการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอสาระเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 หลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- 2.2 พันธกิจหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัยไทย
- 2.3 บทบาทของอุดมศึกษายุคดิจิทัล
- 2.4 การบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล
- 2.5 สื่อ (Media) และการใช้เทคโนโลยี (Technology) ในยุคดิจิทัล
- 2.6 การบริหารการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคมในยุคดิจิทัล
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย

การจัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือการจัดการศึกษาหลังการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามสารานุกรมไทยให้ความหมายว่า การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูง ตามพจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 ให้ความหมายของการอุดมศึกษา (Higher education) ว่าเป็น “การจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่า” หรืออาจเรียกได้ว่าการจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษา (Postsecondary education) สำหรับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 2562 หน้า 55 ระบุว่า “การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และ**ส่วนที่ 1** หลักการทั่วไปในการจัดการอุดมศึกษา มาตรา 9 การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้ (1) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (2) หลักเสรีภาพทางวิชาการ (3) หลักความเป็นอิสระ (4) หลักความเสมอภาค (5) หลักธรรมาภิบาล **ส่วนที่ 2** หลักความรับผิดชอบต่อสังคม มาตรา 11 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์

ของชุมชน สังคม และประเทศ ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาตรา 12 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนอง ต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้ง ให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่ องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อสาธารณชน สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อ ชุมชนและสังคม มาตรา 13 สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ **ส่วนที่ 3** หลักเสรีภาพทางวิชาการ มาตรา 14 เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดง ความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย มาตรา 15 สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพในการป้องกัน และขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ **ส่วนที่ 4** หลักความเป็นอิสระ มาตรา 15 สถาบันอุดมศึกษาย่อมมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหาร วิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพ ในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา การควบคุม และกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงเท่าที่

จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น มาตรา 16 สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ **ส่วนที่ 5** หลักความเสมอภาค มาตรา 17 สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่าง เรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทาง ศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง มาตรา 18 สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือ

รายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษา

กำหนด และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป หลักธรรมาภิบาล มาตรา 19 สถาบันอุดมศึกษา และบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ มาตรา 20 สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไก ในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ มาตรา 21 นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและ จริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา มาตรา 22 สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และ ประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง การกำหนดพันธกิจตามมาตรานี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สำหรับสาขาที่ เมืองแก้ว (2555) ระบุว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่ 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 1) **ผลิตบัณฑิต** โดยจัดการเรียนการสอนและพัฒนาศักยภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพ สามารถทำงานได้เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และบัณฑิตต้องมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ มีบุคลิกภาพการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความมีวินัย อดทน การทำงานเป็นทีม ความซื่อสัตย์สุจริต ความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วย เหตุผล และความกตัญญูรู้คุณ จงรักภักดีต่อองค์กร ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องพัฒนาหลักสูตร และวิธีการจัดการศึกษาให้ก้าวหน้าทันสมัย มีคณาจารย์ที่มีคุณภาพ คืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยทุกคนจะต้องมีหลักการสอน การทำงานวิชาการที่เกื้อกูลกับการพัฒนานักศึกษาสู่ยุคใหม่ 2) **สร้างผลงานวิจัยและงานวิชาการอื่น ๆ** เช่น การแต่งตำรา การนำเสนอบทความ วิชาการออกเผยแพร่สู่สาธารณะ การเป็นแหล่งอ้างอิง ค้นคว้าของชุมชน การเป็นฐานข้อมูลเชิงวิชาการของสังคม ในการฝึกฝนอาชีพและแหล่งฝึกอบรม พัฒนาบุคลากรที่มุ่งสร้างสรรค์สังคมให้มีความรู้ ทักษะและความคิดใหม่ในการพัฒนา ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น สังคมมีความสงบและเอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้องค์ความรู้ตลอดช่วงของสังคม มีหลายมหาวิทยาลัยชั้นนำ ในสหรัฐอเมริกา ได้ใช้ข้อมูลการวิจัยเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการ

จัดการศึกษาเพราะถือว่ามหาวิทยาลัยคือ แหล่งวิทยาการ แหล่งสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ๆ สู้สังคม โดยใช้วิธีการวิจัยค้นคว้าจากแหล่งเผยแพร่ผลงาน สู่การพัฒนาให้สังคมมีคุณภาพที่ดีขึ้น เช่น ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ที่เป็นที่ยอมรับและมีปัจจัยกระทบ (Impact Factors) สูง ๆ จำนวนโครงการวิจัยที่สำเร็จในแต่ละปี งบประมาณที่จัดสรรเป็นงบประมาณเพื่อการวิจัย ในแต่ละปีทั้งที่รัฐบาลจัดสรรให้และภาคธุรกิจเอกชนให้การสนับสนุน หรือคณาจารย์ประจำ ได้รับรางวัลยกย่องเกียรติยศในโอกาสต่าง ๆ เช่น นักวิจัยดีเด่นระดับชาติ ระดับโลก หรือจำนวนอาจารย์ที่ได้ทำการวิจัยในแต่ละปี เป็นต้นว่าสิ่งที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษา ความมีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับได้ในสังคมอุดมศึกษา เพราะถ้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ทำงานด้านวิจัยหรือสร้างนวัตกรรม ก็จะไม่ต่างไปจากโรงเรียนประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ซึ่งมุ่งการเรียนการสอนเป็นหลัก

3) บริการวิชาการแก่สังคม (เสาวลักษณ์ รัตนพันธ์, 2562) ได้กล่าวว่า การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการทางวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยให้บริการทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณะชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัย เพื่อตอบคำถามต่าง ๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางการจัดการเรียน การสอน และการวิจัย พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการทางวิชาการด้วย

4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพิเชษ ทังโต (2557) กล่าวว่า “การทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องมีระบบกลไก ดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพโดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างจาก ปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละมหาวิทยาลัย และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะ การผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแผ่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัย ต้องมีภาระงาน และบทบาทในอันที่จะเข้าไปจัดการศึกษา ทำวิจัย และจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับกระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยนั้น พร้อมทั้งนำโครงการเชิงประจักษ์มาเป็นหลักฐาน ตามเกณฑ์ประเมินในการประกันการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตามภาระงานในการทำหน้าที่ประเมิน อย่างเป็นระบบ จนก่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างบูรณาการ

Watson et al (2011) กล่าวว่า หลักการจัดการของมหาวิทยาลัยต้องคำนึงบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะแหล่งเก็บข้อมูลและแหล่งความรู้ (repositories and generators of knowledge) การพัฒนานิสิต นักศึกษา จนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต และเพื่อให้ได้งานที่เหมาะสม (equip graduates so that they can obtain viable employment) ในตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยต้องมีภาระหน้าที่ในการวิจารณ์อย่างมีเหตุผลและทันเวลาในด้านนโยบายสาธารณะและวิถีชีวิตทางสังคมและเศรษฐกิจ (offer rational and timely criticism in areas of public policy and social and economic life) มหาวิทยาลัยในฐานะองค์กรขนาดใหญ่และมีอิทธิพลในภาคประชาสังคมและรัฐ (universities as large and influential bodies in civil society and the state) บทบาทระยะยาวกระตุ้นให้ผู้สำเร็จการศึกษาในการสร้างชุมชนที่เหนียวแน่นและอดทน

โดยสรุปหลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อผลิตบัณฑิตไปสู่ตลาดแรงงาน เน้นการเรียนการสอนและการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีวินัย อดทน ซื่อสัตย์สุจริต ความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วยเหตุผล และความกตัญญูรู้คุณ จงรักภักดีต่อองค์กร มีการวิจัยที่เป็นแหล่งอ้างอิงค้ำคูณของชุมชน เป็นฐานข้อมูลเชิงวิชาการของสังคม ฝึกฝนอาชีพและแหล่งฝึกอบรม ให้การบริการสังคมในรูปแบบการที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น

2.2 พันธกิจหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัยไทย

พันธกิจหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัยไทยในฐานะที่เป็นขุมปัญญาของสังคมที่เป็นพันธกิจที่ยอมรับในระดับสากลมี 4 ประการ คือ (เรณูมาศ มาอุ่น, 2560)

- 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนากำลังคนในระดับสูงให้กับ สังคม ประเทศชาติ
- 2) การวิจัย เพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
- 3) การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยใช้วิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐาน
- 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์แห่งชาติไทย

ในการดำเนินพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยผู้ที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของพันธกิจได้ก็คือ “อาจารย์” ที่จะต้องปฏิบัติพันธกิจทั้ง 4 ด้านควบคู่กันไป ในสัดส่วนที่เหมาะสม

การผลิตบัณฑิต โดยการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่ดี ที่มีคุณภาพ จึงเป็นหน้าที่หลักที่มีความสำคัญมากที่สุดของอาจารย์มหาวิทยาลัย โดยให้ความสำคัญในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

- (1) ธรรมชาติของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

- (2) หลักสูตรระดับอุดมศึกษา
- (3) การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3.1) วงจรการศึกษากับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา
 - 3.2) การออกแบบการสอนและการวางแผนการสอน
 - 3.3) การประเมินการสอน
 - 3.4) รูปแบบการสอนและวิธีการสอนสำหรับอุดมศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลเป็นการสอนที่เน้นให้นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีความชำนาญพิเศษ (specialist) โดยเน้นให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการแสวงหาและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอน จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของการจัดการศึกษายุคดิจิทัล การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ในส่วนต่าง ๆ คือ

ส่วนที่ 1 การออกแบบต้องพิจารณาว่าทำอะไรบ้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต โดยสามารถที่จะดำเนินการได้ด้วยประเด็นย่อยดังนี้

- 1) การจัดรายละเอียดยของวิชา (Courses)
- 2) หน่วยการเรียนรู้ (Modules)
- 3) บทเรียนแต่ละหน่วย (Lessons)
- 4) การฝึกปฏิบัติ (Apprentices)
- 5) การเรียนแบบออนไลน์ (Online Learning)
- 6) การประเมินผล (Assessment)

ส่วนที่ 2 การดำเนินการต้องพิจารณาว่าทำอะไรบ้าง เพื่อปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตสามารถที่จะดำเนินการได้ด้วยประเด็นย่อยดังนี้

- 1) พัฒนาทีม (Staff Development)
- 2) การร่วมมือกับนักศึกษา (Student Engagement)
- 3) จัดสิ่งอำนวยความสะดวก (Infrastructure)
- 4) จัดสถานที่ (Spaces)
- 5) การบริหารจัดการ (Administration)
- 6) ชุมชน (Community)

ส่วนที่ 3 คณาจารย์ควรดำเนินการต้องพิจารณาว่าทำอะไรบ้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตสามารถที่จะดำเนินการได้ด้วยประเด็นย่อยดังนี้

- 1) การวิเคราะห์การเรียนรู้ (Learning Analysis)
- 2) รับฟังเสียงจากนักศึกษา (Student Voice)
- 3) เพิ่มศักยภาพสื่อดิจิทัล (Digital Capability)

ส่วนที่ 4 การเตรียมในอนาคตต้องพิจารณาว่าทำอะไรบ้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตที่สามารถที่จะดำเนินการได้ด้วยประเด็นย่อยดังนี้

- 1) กำหนดกลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies)
- 2) หลักการ (Principle)
- 3) ชนิดของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Digital Learning)
- 4) ชนิดของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Type of Learning Digital)
- 5) กำหนดวิสัยทัศน์ความสำเร็จ (Visual Successes)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด คือ

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- 1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
- 2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม
- 3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการ การอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบันมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ

4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือร่วมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ลงในมาตรฐานการอุดมศึกษาแต่ละด้าน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่ง

สำหรับ ปี 2562 มีพระราชบัญญัติ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ระบุว่า หมวด 4 หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนที่ 1 หน้าที่และอำนาจ มาตรา 26 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) การจัดการศึกษา (2) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (3) การบริการวิชาการแก่สังคม (4) การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (5) หน้าที่อำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนดมาตรา 27 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นมีความรู้เท่าทัน ความก้าวหน้าทางวิชาการในโลก พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยให้ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของโลก สังคม และเทคโนโลยี และส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต ผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ มาตรา 28 สถาบันอุดมศึกษาพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำความรู้ ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ อย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำความรู้ ผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปใช้ ในการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้กับประเทศ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการประกอบธุรกิจใหม่ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาจะให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือ วรรคสอง นำความรู้ ผลการวิจัย หรือนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งไปใช้โดยมีหรือไม่มีประโยชน์ตอบแทนก็ได้ หรือจะร่วมดำเนินการกับผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการ ก็ได้ รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับมาจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน มาตรา 29 สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษา ที่ขาด

แคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะปฏิเสธไม่รับผู้สมัครผู้ใดที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่า ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเพราะเหตุที่ไม่มีเงินชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา เนื่องมาจาก การขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุดีหรือพ้นสภาพผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้น เพราะเหตุดังกล่าวมิได้ **ส่วนที่ 2** การจัดการศึกษา มาตรา 30 การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล ความคุ้มค่า และความจำเป็นของประเทศ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นไปเพื่อการพาณิชย์ในการแสวงหา กำไรจากการจัดการเรียนการสอน ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุน หรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร มาตรา 31 หลักสูตรการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมี มาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพ ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และ ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย จนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลา งาน เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการหากำไรให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณี ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว มาตรา 32 สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่กับผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทั้งในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ และเป็นคนดีของสังคม

2.3 บทบาทของอุดมศึกษายุคดิจิทัล

บทบาทของ ‘อุดมศึกษาดิจิทัล’ สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล (2021) ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมกล่าวว่า กระทรวงมีแผน ‘ด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ’ โดยในแผนนี้มุ่งว่า สถาบันอุดมศึกษาจะเป็นแกนหลัก ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งหมายถึง สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีทั้งบุคลากรที่ดี มีระบบการดำเนินงานที่ดี และมีระบบการศึกษาที่ดี ‘ดิจิทัล ทรานส์ฟอร์มเมชัน’ จะเป็นหัวใจ และกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ระบุชัดเจนว่า สถาบันอุดมศึกษาจะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ โดยใช้องค์ความรู้ ‘ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580’ มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความ

มั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และตัวชี้วัดของการพัฒนาประเทศ โดยแบ่งช่วงระยะเวลาของการพัฒนาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี ซึ่งทำให้ทิศทางการพัฒนามีความยืดหยุ่น พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของแต่ละช่วงเวลา และสามารถปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างต่อเนื่อง โดยหนึ่งในกลไกสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนพัฒนานั้นสำเร็จบรรลุได้ตามเป้าหมาย คือ ‘การอุดมศึกษา’ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูง และยังเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม อันเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อยกระดับขีดความสามารถทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อนำพาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างทันยุคสมัยทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ ทั้งนี้เพราะ ประการแรก มหาวิทยาลัยเมืองคอปพและเมืองค้ประกอบครบถ้วน มหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่งทั่วโลกมีบุคลากรที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ มีความรู้ และองค์ความรู้ต่าง ๆ ก็รวบรวมอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่สำคัญ มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สร้างและผลิตคนยุคใหม่ ดังนั้น คนที่ออกไปจากมหาวิทยาลัย จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำเพื่อที่จะดำเนินการนี้

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้จัดทำ **‘นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570’** ขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นการพัฒนานโยบายสำหรับทุกกลุ่มทั้งเชิงพื้นที่และระดับประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่มีข้อมูลสนับสนุน (Evidence-based Policy) โดยกำหนดเป้าหมายหลักและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objectives) รวมถึงประเด็นสำคัญ (Key Issues) ในการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ยึดหลักเน้นความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ (Demand-driven) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ทั้งนี้ ในส่วนของ ‘ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา’ นอกจากจะประกอบไปด้วย 1) เจตนารมณ์ วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ของแผน และ 2) เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนแล้ว หัวข้อที่ 3) ยุทธศาสตร์และแนวทาง ยังประเด็นยุทธศาสตร์ที่ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศสำคัญ อันประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ บัณฑิตและกำลังคน ระบบนิเวศวิจัย และอุดมศึกษาใหม่ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ มี 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building) การส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) และการจัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation)

ในยุทธศาสตร์เรื่อง ‘การจัดระบบอุดมศึกษาใหม่’ สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยจัดการศึกษาขั้นสูงที่เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ฉะนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีศักยภาพและสมรรถนะตรงตามอัตลักษณ์ หรือจุดแข็งของตนเอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและประเทศ โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาตนเอง เพื่อมุ่งไปสู่สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ รวมทั้งต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มีความทันสมัย ความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ (Accountability) มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ภาครัฐสนับสนุนอย่างคุ้มค่า คุ่มทุน และมีประโยชน์สูงสุด และสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนและรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งแนวทางขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ประกอบไปด้วย 4 แนวทาง คือ การบริหารจัดการและธรรมาภิบาล (Management and Good Governances) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย (Reinventing University) ความมั่นคงทางการเงินในระบบอุดมศึกษา (Financial Security) และ ‘**อุดมศึกษาดิจิทัล (Digital Higher Education)**’

สำหรับ ‘แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา’ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ชาติกำหนดไว้ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาอันเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้วิเคราะห์สภาพปัญหา และความท้าทายของระบบการศึกษาไทย ประกอบกับข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการศึกษาของหน่วยต่าง ๆ กำหนดเป็นแผนงานเพื่อการปฏิรูป 7 เรื่อง

1) เรื่องการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform: National Digital Learning Platform (NDLP)

2) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education) และ

3) การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกามารยาท และจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

“เรื่องการขับเคลื่อนและพัฒนาการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลนี้ ยังมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) ความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ทั้งแบบก้าวกระโดด และแบบต่อเนื่อง 2) ความเร็วในการเปลี่ยนแปลงในการปรับตัว และ 3) ความครบถ้วนสมบูรณ์ในการปรับตัว” ทั้งนี้ ทั้งการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลง ก่อขึ้นต้องรู้ว่าอยากจะไปที่ไหน อยากจะเห็นอะไร จึงต้องมีเป้า (Goal) ซึ่งแม้เป้าหลักจะเป็นการปรับตัวสู่มหาวิทยาลัย

ดิจิทัล แต่ภารกิจและจุดมุ่งเน้นของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้นย่อมแตกต่างกันตามความโดดเด่น หรือจุดแข็ง จึงเป็นที่มาของโครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital Transformation Health Check for University Preparedness) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสำรวจสถาบันอุดมศึกษาในการก้าวเข้าสู่ มหาวิทยาลัยดิจิทัลใน 5 มิติ ได้แก่ ทิศทางและการพัฒนาองค์กร ความพร้อมด้านพันธกิจ/ธุรกิจ ความพร้อมด้านระบบงานประยุกต์ ความพร้อมด้านข้อมูล และความพร้อมด้านเทคโนโลยี

ประกอบกับปัจจัยภายนอก ซึ่งส่งผลให้จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก เช่น เรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญมาก คือ ทำให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเต็มตัว” การเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนและพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล แต่ยังมีสิ่งที่จะต้องประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐาน และเนื้อหาสาระ การสอนแบบออนไลน์สำหรับบางรายวิชา และบางกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคล เช่น การเรียนการสอนในเชิงศิลปกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี การปฏิบัติอาจยังทำได้ยาก ดังนั้นการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเต็มตัว พบว่า มีการขับเคลื่อนเรื่องความสนใจที่ไร้การปิดกั้นขึ้นด้วย เช่นว่า นิสิต นักศึกษา ลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยของตนเอง แต่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ของอาจารย์ท่านอื่นในรายวิชาเดียวกันจากต่างมหาวิทยาลัย “การเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในยุค COVID-19 ทำให้ในรายวิชาเดียวกัน อาจจะไม่จำเป็นต้องสอนจากมหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัย อาจควรมีโครงการการเชื่อมต่อข้อมูลของระบบมหาวิทยาลัย ในประเด็นสำคัญของการเรียนการสอนคือ ระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันนั้น ทำให้เกิดการเรียนการสอนแบบตลอดชีวิต “แผนชาติ ทิศทางชาติ เป้าหมายชาติ ภาพและความชัดเจนของ ‘อุดมศึกษาดิจิทัล’ จึงมุ่งองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการเสริมสร้างกระบวนการเข้าถึงแหล่งความรู้ การกระจายความรู้ และการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา 2) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอน และการบริหารจัดการทางการศึกษาให้สามารถขยายบริการทางการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น และ 3) ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถใช้ประโยชน์และพัฒนาโลกการเรียนรู้ของตนเองโดยอิสระ เป็นกลยุทธ์สำคัญ 3 ประการ คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และระบบฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการอุดมศึกษาและวิจัย 2) รัฐกำหนดมาตรฐานการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลระดับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากระบบดิจิทัลในการจัดการศึกษา และการวิจัยได้อย่างเสมอภาค ตลอดจนการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ 3) รัฐกำหนดมาตรฐานการเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการวิจัย (Digital Contents) จากทั่วโลกส่งเสริมการพัฒนา Online Course, Digital Content, Digital Collections, Virtual Mobility ส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุด

ดิจิทัลให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การสืบค้นข้อมูล และแหล่งกระตุ้นส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่หลากหลาย รัฐเป็นผู้ประสานการเจรจาต่อรองการจัดการฐานข้อมูลความรู้และการวิจัยทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากร เพื่อการศึกษามีความเหมาะสมสอดคล้องกับยุคดิจิทัล

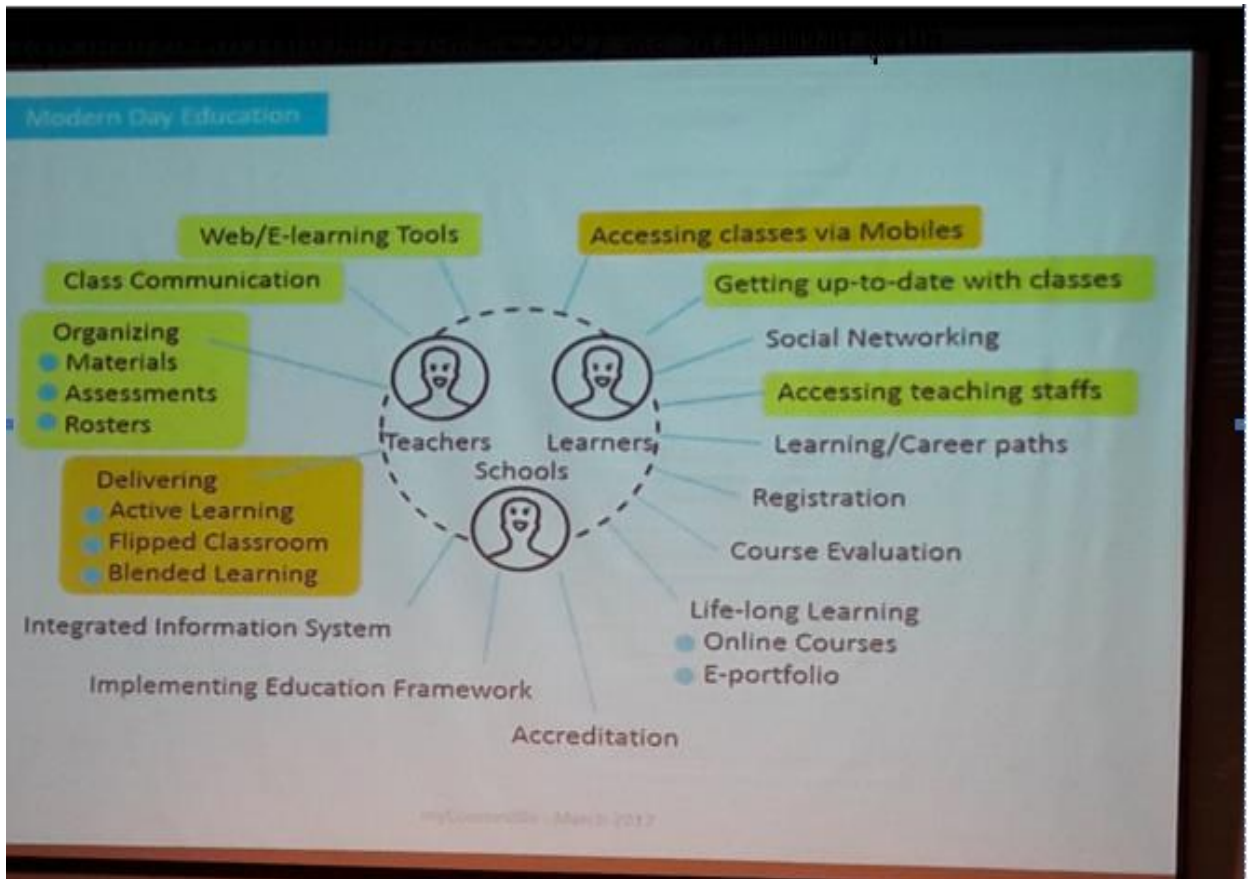
2.4 การบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล

อดิวงค์ สุชาโต (2560) เสนอการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลเป็นการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล โดยควรดำเนินการคือต้องปรับบทบาทของผู้สอน ผู้เรียน และการบริหารของมหาวิทยาลัย โดยเน้นที่คณาจารย์ นิสิต และมหาวิทยาลัย ดังนี้

ด้านคณาจารย์ ใช้เครื่องมือสอน คือ web และ e-learning ในการสื่อสารกับนิสิตในชั้นเรียน (class communication) การจัดการ (organizing) ในเรื่องเอกสาร อุปกรณ์ประกอบการเรียน (materials) การวัดประเมินผล (assessments) และรายการตามบัญชีอื่น ๆ (rosters) สำหรับการเรียนการสอนใช้วิธีเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (active learning) การเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning)

ด้านผู้เรียน หรือด้านนิสิตนักศึกษา สามารถใช้มือถือ (mobile phone) เข้าถึงชั้นเรียน เข้าถึงการเรียนการสอน (accessing classes via mobiles) มีติดตามการเคลื่อนไหวชั้นเรียนที่ทันสมัยได้ตลอดเวลา (getting up-to-date with classes) การติดต่อเครือข่ายทางสังคม (social network) การเข้าถึงคณาจารย์และทีมที่สอน (accessing teaching staffs) การเรียนรู้/การติดตามความก้าวหน้าในวิชาชีพ (learning/career path) การลงทะเบียน (registration) การประเมินผลวิชา (course evaluation) การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (life-long education) ในเรื่องวิชาออนไลน์ (online courses) และแฟ้มเก็บผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-portfolio)

ด้านมหาวิทยาลัย ใช้ระบบสารสนเทศผสมผสาน (integrated information system) การดำเนินการตามกรอบการศึกษา (implementing education framework) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การจัดการศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย
ที่มา: Suchato, Atiwong (2017)

สุทธิพร แทนทอง (2563) ในวารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัลเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ซึ่งหมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ การนำเอาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในหลากหลายรูปแบบ โดยกระบวนการเรียนรู้จะเป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้คือ ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการเชื่อมต่อโหนดต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมายในอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายความรู้แบบออนไลน์ จากนั้นตีความการเชื่อมโยงหรือเครือข่ายนั้นแล้วสร้างความรู้ขึ้นภายในตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ที่มีกระบวนการให้ผู้เรียนเชื่อมต่อโหนดต่าง ๆ ในเครือข่ายออนไลน์นั้นคือการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ด้วยเป็นการเรียนรู้ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาผสมผสานกับการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในหลายลักษณะ

ทั้งนี้แม้การเรียนรู้แบบผสมผสานจะสัมพันธ์กับทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้ และมีข้อดีที่เหมาะสมสำหรับสภาพสังคมปัจจุบันหรือโลกยุค ดิจิทัล แต่การจัดการเรียนรู้นั้นก็มีข้อจำกัดที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงและหาทางจัดการหรือป้องกันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ ต้องมีทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้พัฒนาจากข้อจำกัดของทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและสรคนิยม ด้วยกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลทำให้ข้อมูลความรู้โดยเฉพาะในเครือข่ายออนไลน์มีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ทฤษฎีเชื่อมโยง ความรู้จึงเป็นกระบวนการเชื่อมต่อข้อมูลเหล่านั้นหรือโหนดเป็นเครือข่ายความรู้และสร้างองค์ความรู้ขึ้น ซึ่งทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้มี หลักการสำคัญเกี่ยวกับความหลากหลาย ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความทันสมัยของข้อมูลที่คุณเรียนต้องตัดสินใจและฝึกฝนการ เชื่อมโยง และการเรียนรู้นั้นไม่ได้ขึ้นเฉพาะในมนุษย์ ทั้งนี้บทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้คือจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมทางการ เรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล และชี้แนะผู้เรียนในทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในขณะที่ผู้เรียนต้องเชื่อมต่อ เรียนรู้จดจำ และถ่ายโอนความรู้ได้ การจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้คือการเรียนรู้แบบผสมผสาน เนื่องจากการ จัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมหรือแบบเผชิญหน้า ซึ่งมี 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) แบบห้องเรียน ปกติ 2) แบบหมุนเวียน 3) แบบยืดหยุ่น 4) แบบห้องปฏิบัติการออนไลน์ 5) แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 6) แบบผสมผสานเต็มรูปแบบ ซึ่งในขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เรียนจะสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้ คือรับ ข้อมูลและตีความข้อมูลที่เชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายความรู้ดังนั้นทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้และการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงจัดเป็นทฤษฎีและการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับโลกยุคดิจิทัล

สำหรับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึงการเรียนกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดม สมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา (https://lic.chula.ac.th/images/Active%20Learning/Active%20Learning_01.pdf สืบค้นวันที่ 4/10/2564) การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ต้องมีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาท ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใน การเรียนรู้ ลักษณะของการเรียนแบบ Active Learning มีลักษณะดังนี้

1. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิดการแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน
7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง เช่นวิธีการ แบบระดมสมอง (Brainstorming) แบบเน้นการแก้ปัญหา/การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน/กรณีศึกษา (Problem/Project-based Learning/Case Study) แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) แบบสะท้อนความคิด (Student's Reflection) แบบการเรียนรู้โดยการตั้งคำถามเป็นฐาน (Questioning-based Learning) และ แบบการเรียนรู้ใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning)

สำหรับมหาวิทยาลัยพอตแลนด์ มลรัฐโอเรกอน เสนอการศึกษาแนวคิดสำหรับการดำเนินการในรูปแบบระบบออนไลน์ (<http://education.cu-portland.edu/blog/masters-resources/>) สืบค้นวันที่ 27/03/2560 เสนอว่าการดำเนินการในระบบออนไลน์ที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการศึกษามี 10 ประการ พบว่า 1. มหาวิทยาลัยมีระบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น (Flexible) 2. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีความหวังสูงสุด (Optimism) 3. มีการสร้างแรงจูงใจ (motivation) ในความสำเร็จ 4. ผู้เรียนมีความวิริยะอุตสาหะ (persistence) 5. มีจรรยาบรรณในการทำงาน (strong work ethic) 6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-advocacy) 7. มีระบบการจัดการ (organization) ที่ดี และจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านเวลา การเงิน อุปกรณ์การเรียน 8. มีระบบเชื่อมต่อ (connection) อินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ 9. มีความคงที่ (consistency) ในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และการบ้าน และ 10. ได้รับกำลังใจ (support) สนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน

สำหรับด้านหลักสูตร Oliva (1992) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรคือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน และในทางปฏิบัติ หลักสูตรประกอบด้วยจำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้าง หลากหลาย เป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นรายวิชาย่อยต่าง ๆ (sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาอาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนก็ได้ โดยแบ่งเป็นการให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ บริบทหรือสภาพแวดล้อม และวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรหมายถึงลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายนั้น ๆ เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดผู้เรียน

2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) หลักสูตรหมายถึงการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตรซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หรือหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือหลักสูตรที่เน้นการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรเป็นเอกสารที่ระบุสาระรายวิชา ที่เขียนขึ้น โดยมีรายละเอียดที่เป็นมาตรฐานการเรียนการสอนหรือวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน (**learning standards or learning objectives**) ความรู้และทักษะที่ต้องการให้ผู้เรียนได้หลังจากเรียนรู้แล้ว ทักษะของผู้เรียนที่คาดหวังหลังการจัดการเรียนการสอนตามจัดหลักสูตร สาระที่ต้องเรียน ลักษณะการจัดการเรียนการสอนการวัดประเมินผล เอกสารประกอบการสอน กิจกรรม ตำราและเอกสารที่ใช้เรียน และการจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา (<http://edglossary.org/curriculum/> วันที่ 21/05/2016) สอดคล้องกับ https://www1.udel.edu/educ/whitson/897s05/files/definitions_of_curriculum.htm ที่ระบุว่าหลักสูตรหมายถึง แผนของกิจกรรมการสอนในการปรับการคิดและพฤติกรรมของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดของสาระวิชา วิธีการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นพิมพ์เขียว (blueprint) ที่ให้ผู้สอน ผู้เรียนปฏิบัติ รวมทั้งเน้นสารสนเทศต่าง ๆ ที่จะใช้ พร้อมทั้งรายละเอียดผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของสถานศึกษา โดยในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วยจำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างหลากหลาย เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นลำดับรายวิชาย่อยต่าง ๆ (sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวนี้อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนหรือนอกสถาบัน โดยมีรายละเอียดของสาระวิชา วิธีการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นพิมพ์เขียว (blueprint) ที่ให้ผู้สอนผู้เรียนปฏิบัติ พร้อมทั้งรายละเอียดผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

วาริรัตน์ แก้ววูไร (2564) กล่าวว่าแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรว่าหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีการวางแผนการ

ดำเนินงานเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ได้หลักสูตรที่มีคุณค่าสนองต่อการแก้ไขปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และการพัฒนาแบบยั่งยืน การจัดทำหลักสูตรหรือ การสร้างหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยที่ยังไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อน หรือไม่เคยมีหลักสูตรเดิม เป็นรากฐานมาก่อน และต้องดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน หลักสูตร โดยทำการร่างแผนงานการจัดทำหลักสูตรโดยกำหนดเป้าหมายว่าหลักสูตรที่จะจัดทำนั้นทำเพื่อใคร จะพัฒนาบุคลากรเหล่านั้นไปในทิศทางใด ใช้ระยะเวลาการดำเนินการตามหลักสูตรเท่าไร จะมีกระบวนการในการพัฒนาบุคคลเหล่านั้นอย่างไร จากนั้นดำเนินการออกแบบหลักสูตร โดยเป็นการกำหนดลักษณะและรูปแบบของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนงานการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้ รวบรวมข้อมูลที่มีผลต่อการจัดหลักสูตร จัดหารูปแบบการจัดหลักสูตรหลาย ๆ รูปแบบ ทดสอบว่ารูปแบบใดเป็นรูปแบบที่ดีที่สุด ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนไว้ใน การออกแบบหลักสูตร ทำการตัดสินใจกำหนดรูปแบบ โครงสร้าง และองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งรูปแบบของหลักสูตรเป็นอย่างไรนั้นจะแสดงออกให้เห็นชัดเจนในขั้นตอนของการจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์สำหรับผู้เรียน โดยผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ 1) จะเลือกเนื้อหาอะไร และอย่างไร ให้บรรลุตามเป้าหมาย 2) จะจัดเนื้อหาและเรียงลำดับเนื้อหาอย่างไร 3) จะถ่ายทอดเนื้อหาอย่างไร 4) จะประเมินผลการเรียนรู้อย่างไร 5) จะจัดทำเอกสารหลักสูตรอย่างไร

การจัดหลักสูตรเป็นการลงมือจัดหลักสูตรตามรูปแบบที่ตัดสินใจเลือกไว้แล้ว โดยดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร ถ้าเป็นหลักสูตรระดับท้องถิ่น หรือระดับโรงเรียน หรือระดับชั้นเรียนจะต้องวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกกระบวนการพัฒนาตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ ถ้าเป็นหลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ สามารถใช้ทฤษฎี หลักการ และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรระดับนั้น ๆ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงจะสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียนได้ รวมทั้งมีการปรับความเชื่อมโยงตลอดแนวระดับของหลักสูตร สอดคล้องกับ Fahey (2012) ที่ระบุว่าหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน สถาบันต่าง ๆ กำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ซึ่งรวมถึงความท้าทายในการสร้างบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษามีอนาคต สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่เฉพาะในการพัฒนาผู้นำและผู้มีอำนาจตัดสินใจในอนาคตที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจและจัดหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนระดับโลก ด้วยหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่เน้นการคิดแบบสหวิทยาการที่เป็นประโยชน์และที่จำเป็นจะต้องเตรียมผู้นำในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาหลายอย่าง ทั้งที่ทราบและที่ยังไม่ทราบว่า เป็นปัญหาอะไรในอนาคต การปฏิรูปหลักสูตร การสร้างแบบจำลองหลักสูตรทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ ทั้งสองแบบ และมีการวิจัยรองรับตามวัตถุประสงค์และการวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วย และสอดคล้องกับ Annala and Others (2021) ที่ได้ศึกษา โครงสร้างการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งระดับภาควิชา ระดับคณะ ทั่วทั้งมหาวิทยาลัย เน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งตัวบุคคล ชุมชน

และโครงสร้างสถาบัน แทนการเน้นที่ระดับจุลภาค หรือระดับมหภาคโดยเฉพาะแบบดั้งเดิม การพัฒนาหลักสูตรในยุคการศึกษานี้เน้นย้ำถึงความเชื่อมโยงกันของกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่คำนึงถึงบริบท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทที่สำคัญของวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางสังคม ควบคู่กับใช้เสรีภาพทางวิชาการในหลาย ๆ ด้านของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

โดยสรุปการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมที่คำนึงถึงบริบท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทที่สำคัญของวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางสังคม เตรียมสร้างบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาโดยเน้นการคิดหลักสูตรแบบสหวิทยาการที่เป็นประโยชน์และที่จำเป็นต้องเตรียมผู้นำในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาได้หลายอย่าง

สตีฟ โชค โพรธีสอาด (2559) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จากการบรรยายของยีน ภู่วรรณ (2558 อ้างถึงใน เรื่อง “แนวโน้ม ICT เพื่อประกอบการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2564 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยยีน ภู่วรรณ (2558) กล่าวว่าในยุคดิจิทัลมหาวิทยาลัยไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรอุปกรณ์ปลายทางให้นิสิตต่อไป ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำห้องคอมพิวเตอร์แบบเดิม เพราะนิสิตมีอุปกรณ์ประจำตัวเป็นของตนเอง โดยสิ่งที่มหาวิทยาลัยทำได้คือการนำนิสิตเข้าสู่โลกดิจิทัล (go digital) โดยต้องทำสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยให้อยู่ในบรรยากาศของการมีชีวิตกับดิจิทัลให้ได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่า นิสิตจะใช้อุปกรณ์ประจำตัวอะไร การเรียนในห้องเรียนก็จะเปลี่ยนแปลงไป แต่เดิมนั้นเวลาถามคำถามนิสิตมักไม่ค่อยอยากตอบ แต่ปัจจุบันนี้เป็นการโต้ตอบผ่านแชท (Chat) ผ่านโปรแกรม ถ้าถามว่าข้อนี้ถูกหรือผิด นิสิตสามารถตอบได้อย่างรวดเร็วผ่านทางสมาร์ทโฟน ถามความเห็นก็ตอบได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การสร้างเกมอย่างง่ายเพื่อผนวกเข้ากับการเรียนการสอน เป็นการผสมผสานโลกทางไซเบอร์เข้ากับโลกความเป็นจริง (Cyber Physical model) เป็นผลให้บรรยากาศการเรียน การสอนมีการโต้ตอบที่ง่ายขึ้น เร็วขึ้น นิสิตมีความกระตือรือร้น ตื่นเต้น น่าสนุกสนาน เป็นการส่งเสริมให้ผู้ร่วมกิจกรรมอยากมีส่วนร่วม สำหรับในห้องเรียน ความท้าทายคือทำอย่างไรถึงจะให้การเรียนการสอนที่แคล่วคล่อง (active) มีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วม ช่วยทำให้ห้องเรียนแคล่วคล่อง และถ้าอยู่นอกห้องเรียนควรทำอย่างไรให้นิสิตมีกิจกรรมร่วมกันได้ ฉะนั้นการใช้ดิจิทัลเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน ดิจิทัลทำการแทนความรู้หลาย ๆ อย่างที่เริ่มเปลี่ยนไป เนื่องจากว่าสารสนเทศมีมาก ดิจิทัลช่วยทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลง ดังนั้นควรจะทำให้บรรยากาศดิจิทัลมาอยู่ในการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นการศึกษาต้องทำให้ง่ายขึ้น ต้องเอาดิจิทัลแทรกเข้าไปทุกเรื่อง แม้กระทั่งการเรียน การเขียนกราฟ การทำรายงาน การทำโครงการอะไรต่าง ๆ ก็มุ่งไปเพื่อให้ง่ายขึ้น ทำให้การเรียนในเรื่องที่ซับซ้อน เป็นเรื่องง่าย หรือทำอะไรต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น การศึกษาก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำอะไรต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่ง่าย เพราะดิจิทัลสามารถช่วยได้ นิสิตเรียนรู้และสามารถทำเองได้ สำหรับอาจารย์ก็

สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการบันทึกการสอน การสร้างบทเรียน ตลอดจนเผยแพร่ได้ด้วยซอฟต์แวร์แบบเปิดเผยแพร่ซอร์สโค้ด (open source software) ต่าง ๆ ทางด้านการวิจัยอาจารย์สามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์คำนวณ ค้นหางานวิจัยและการเผยแพร่การวิจัยที่มีอยู่ การพัฒนางานวิจัยก็จะก้าวไปข้างหน้าได้ ดิจิทัลอยู่กับตัวเองตลอดเวลาไม่ว่าจะทำอะไร เป็นยุคสารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้เริ่มเปลี่ยนตัวเองจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นผู้สร้างข้อมูล เพราะทุกคนสร้างข้อมูลเองได้ทำให้มีข้อมูลมากขึ้น เมื่อข้อมูลมาก ข้อมูลจึงก่อให้เกิดสิ่ง ๆ หนึ่งคือ “big data” คำถาม คือ มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งที่จะทำการค้นพบความรู้ (knowledge discovery) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลให้ถึงจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary) มีทุติยภูมิ (secondary) เท่านั้น ดิจิทัลสามารถอธิบายเพิ่มเติม การเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิก็จะทำให้เกิดการประยุกต์ความรู้ได้ลึกยิ่งกว่า อินเทอร์เน็ตกำลังมุ่งหน้าไปสู่อินเทอร์เน็ตของทุกสรรพสิ่ง (Internet of Everything: IoE) หรืออินเทอร์เน็ตของทุกสิ่ง (Internet of Things: IoT)

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยพอร์ตแลนด์ มลรัฐโอเรกอน (<http://education.cu-portland.edu/blog/masters-resources/>) 27/03/2560 พบว่าผู้เรียนในระบบออนไลน์ที่ประสบความสำเร็จในการศึกษามีปัจจัย 10 ประการ คือ 1. ผู้เรียนได้เรียนในมหาวิทยาลัยมีระบบการเรียนที่มีความยืดหยุ่น (Flexible) 2. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจและความหวังสูงสุด (Optimism) 3. มีการสร้างแรงจูงใจ (motivation) ในความสำเร็จ 4. มีความวิริยะอุตสาหะ (persistence) 5. มีจรรยาบรรณในการทำงาน (strong work ethic) 6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-advocacy) 7. มีระบบการจัดการ (organization) ที่ดี และจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านเวลา การเงิน อุปกรณ์การเรียน 8. มีระบบเชื่อมต่อ (connection) อินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ 9. มีความคงที่ (consistency) ในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และการบ้าน และ 10. มีกำลังใจ (support) สนับสนุนจากครอบครัวเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ทราบผลของการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยก็จะมี การวัดและประเมินผลตามมา ดังนั้น การวัดผล (measurement) จึงหมายถึง กระบวนการหรือวิธีการในการกำหนดตัวเลขให้กับคุณลักษณะต่าง ๆ ของคน สัตว์ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีกฎเกณฑ์คือ จะต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน เป็นระเบียบแบบแผน โดยมีเครื่องมือช่วยวัด ซึ่งจะทำให้ตัวเลขใช้แทนลักษณะของสิ่งที่เราต้องการ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการศึกษา มีหลายชนิดแต่ละชนิดต่างก็มีความเหมาะสมกับการวัดแตกต่างกัน ประกอบด้วย

1. การทดสอบ (Testing)
2. แบบสอบถาม (Questionnaires)
3. แบบสำรวจ (Check lists)
4. มาตรฐานค่า (Rating Scale)
5. การสังเกต (Observation)

6. การสัมภาษณ์ (Interview)
7. การบันทึก (Records)
8. สังคมมิติ (Socio-metric)
9. การศึกษารายกรณี (Case Study) และ
10. การให้สร้างจินตนาการ (Projective Technique) (อัครเดช เกตุฉำ และคณะ, 2562) <http://www.bsru.ac.th/identity/archives/2617>

การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการใช้เทคนิคประเมินผลหลากหลายวิธี เกณฑ์ที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาประเมินผลตามสภาพจริงนั้น ประกอบด้วย เกณฑ์ระดับคุณภาพและเกณฑ์การพิจารณาตัดสิน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้ด้วยความรู้ ความเข้าใจทักษะ กระบวนการและด้านจิตใจ

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือภาระงานการปฏิบัติในลักษณะผลผลิตหรือผลงาน ผลการกระทำหรือพฤติกรรมและกระบวนการ เช่น การทดลอง

ขั้นตอนที่ 3 เลือกวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือและประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง เกณฑ์การให้คะแนนแบบภาพรวม และเกณฑ์แบบแยกองค์ประกอบ

โดยสรุป การเรียนการสอนในยุคดิจิทัลเป็นการเรียนการสอนที่นิสิตเรียนรู้และสามารถทำเองได้ดิจิทัลทำให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น เพราะเอาเครื่องมือดิจิทัลมาช่วยสร้างงานในการเรียน สำหรับอาจารย์ก็สามารุใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน บันทึกการสอน การสร้างบทเรียน ตลอดจนเผยแพร่ได้ด้วยซอฟต์แวร์

2.5 สื่อ (Media) และการใช้เทคโนโลยี (Technology)

มหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนที่หลากหลาย พร้อมกับการพัฒนาทักษะการใช้สารสนเทศ สื่อ (Media) และทักษะการใช้เทคโนโลยี (Technology) มากขึ้นอาจเป็นทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมก็ได้ และเน้นการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพิ่มจากระบบจัดการการเรียนการสอนปกติ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น รูปแบบออนไลน์ ออฟไลน์ การศึกษาผ่านทางเว็บไซต์ การเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือ (m-Learning) สื่อประสม (Multi Media) ซึ่งเป็นการนำสื่อหลาย ๆ ชนิดมาใช้รวมกัน ซึ่ง Rennie and Morrison (2013) กล่าวว่านิสิตนักศึกษาต้องพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ โดยการสืบค้นผ่าน Web และจัดทำ Webpage มีการประเมินความเข้าใจโดยการสอบย่อยผ่านออนไลน์ เสริมโดยการฝึกผ่าน e-book การตอบโต้กับกลุ่ม Vlog, Podcast, Webcasts, You Tube, Wikis, Skype โดยสื่อคอมพิวเตอร์มีดังนี้

2.5.1 สื่อคอมพิวเตอร์แบบออนไลน์เป็นการใช้สายนำสัญญาณและใช้ซอฟต์แวร์จัดการให้ข้อมูลในเครื่องหนึ่งไปแสดงผลบนเครื่องอื่นได้ และสื่อมัลติมีเดียเป็นระบบเครือข่าย (LAN) อาศัยสายสัญญาณที่เชื่อมโยงติดต่อกันนำข้อมูลมัลติมีเดียจาก เครื่องแม่ข่าย (server) กระจายไปแสดงผลที่ทุกเครื่องที่เป็น ลูกข่าย (clients) ในเครือข่าย (network)

ข้อดีของระบบออนไลน์ (<http://boom0415kit.blogspot.com/13/04/2016>) คือ

- 1) สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่สื่อโดยไร้พรมแดน
- 2) สามารถปรับปรุงข้อมูลได้ตลอด
- 3) มีการปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้
- 4) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 5) สามารถเลือกเรียนได้ตามศักยภาพของตนเอง
- 6) สร้างความรับผิดชอบ ความมั่นใจในตนเอง

ข้อเสียของระบบออนไลน์ (<http://boom0415kit.blogspot.com/13/04/2016>) คือ

- 1) ผู้เรียนต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์
- 2) ต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์พื้นฐาน
- 3) บางครั้งอาจมีปัญหาทางด้านเทคนิคเวลาใช้งาน
- 4) ค่าใช้จ่ายในการใช้งานอินเทอร์เน็ต
- 5) ต้นทุนในการพัฒนาแบบเรียนสูง
- 6) ผู้มีความรู้ในการผลิตและออกแบบสื่อให้มีคุณภาพหาได้ยาก

2.5.2 สื่อคอมพิวเตอร์แบบออฟไลน์ (Offline) เป็นการไม่ใช้สายนำสัญญาณซึ่งหมายถึงการนำแผ่นดิสก์หรือแผ่นซีดีที่บันทึกข้อมูลเล่นบนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเดียว (Stand Alone) ภาพและเสียงจะแสดงบนเครื่องเดียวเท่านั้น

ข้อดีของระบบออฟไลน์ (<http://boom0415kit.blogspot.com/13/04/2016>) คือ

- 1) สามารถใช้ได้ทุกที่ ๆ มีคอมพิวเตอร์
- 2) ไม่จำเป็นต้องต่อกับระบบ network เพราะภายในตัวสื่อนี้มีความพร้อมอยู่แล้ว
- 3) เกิดการจูงใจทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ง่าย
- 4) ใช้เวลาในการเรียนรู้ไม่มากนักเนื่องจากการใช้งานของโปรแกรมไม่ซับซ้อน

ข้อเสียของระบบออฟไลน์ (<http://boom0415kit.blogspot.com/13/04/2016>) คือ

- 1) เป็นสื่อที่มีข้อมูลค่อนข้างเก่าง่าย และยากต่อการปรับปรุง

- 2) ไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ตลอดเวลา
- 3) การเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน
- 4) การให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาไปที่ละหน้าจอ ๆ นั้นไม่ใช่การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ
- 5) ผู้สร้างควรที่จะสร้างสรรค์กิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้ใช้เกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

Layne and Ice (2014) กล่าวว่า การออกแบบการสอนผ่านระบบออนไลน์ ผู้สอนต้องออกแบบทั้งระบบและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ใช้อย่างง่าย และให้ผู้เรียนต้องสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย สามารถสะท้อนการติดต่อประสานในส่วนกิจกรรมการสอนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างง่ายและหลากหลายรูปแบบ

Conceição and Lehman (2011) กล่าวว่าในการสอนe-learning จะต้องมีความสมดุลในการออกแบบที่เป็นแบบonline course และออกแบบเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการตรวจการบ้าน และให้ผลสะท้อนกลับในคำตอบ ทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ได้ง่ายและสะดวก

โดยสรุปสื่อต่าง ๆ นี้จะช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ สื่อแต่ละชนิดที่นำมาใช้ต้องมีความสัมพันธ์สนับสนุนซึ่งกันและกัน และเพื่อช่วยให้นิสิตเกิดการความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น

2.6 การบริหารการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยในยุคดิจิทัล

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2560) สรุปจากการประชุมเสนอรายงานผลการเข้าร่วมประชุม เสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง นวัตกรรมวิจัยยุค Thailand 4.0 จัดโดย สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสรุปว่า งานวิจัยในยุค 4.0 ต้องทำเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 สร้างสังคมแห่งความรู้โดยสังคมแห่งความรู้คือ สังคมที่ดำรงอยู่ด้วยความรู้เป็นสังคมที่ไม่มี ความกลัว มีความมั่นใจในอนาคต สามารถจัดการกับอนาคตได้และตั้งอยู่บนเหตุผลความเป็นจริง (Reasoning)

ด้านที่ 2 พื้นเศรษฐกิจด้วยฐานเศรษฐกิจใหม่ โดยองค์ปาฐกถาเห็นว่า ฐานเศรษฐกิจเดิมกำลัง “ตาย” จากไป เศรษฐกิจยุคอุตสาหกรรมหนัก บริษัทธุรกิจให้บริการขนาดใหญ่กำลัง “ตาย” จากไป หน่วยผลิตประเภท “รับจ้างผลิต” “รับจ้างแบบ Sub contract งานบริการ” ทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ก็ต้องตายจากไป ซึ่งทั้งหมดนี้คือเกือบทั้งหมดของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดย

ฐานเศรษฐกิจใหม่จะเป็นแบบไหนนั้น องค์กรปาฐกถาได้ให้แนวทางการคาดการณ์จาก life style การบริโภคของคนยุคใหม่ ที่มีลักษณะ ดังนี้

- สื่อสารโดยตรงผ่านมือถือ โดยตลาดมีแบบแผนการตลาดที่เน้นตัวผลิตภัณฑ์มีการเชื่อมหรือติดต่อกันโดยตรง โดยปัจจุบันยังไม่เชื่อมตรงอย่างสมบูรณ์แบบก็ตาม แต่ยังผ่านกลไกตลาดอยู่
- ต้องปลอดภัย โดยเฉพาะอาหาร เครื่องสำอาง อุปกรณ์อาคารบ้านเรือน เมืองและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ต้องมีความปลอดภัย คนส่วนใหญ่กินเป็น และอยู่เป็นมากขึ้น
- ต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประหยัดการใช้ทรัพยากรการผลิต การบริโภค การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน การพัฒนาเมืองต้องไม่ก่อมลพิษ ปรับตัวไปกับสภาพแวดล้อม เลือกใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่สิ้นเปลืองหรือหมดสิ้นไป เช่น ใช้พลังงานแสงแดด /ลม/ คลื่น / ฯลฯ 1.2.4 ต้องการความสะดวกสบาย หลากหลายแบบ มีผลิตภัณฑ์และสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับชุมชนหรือเมืองต่างกัน ให้เลือกใช้ได้ตาม life style หรือวัยของตนเอง โดยเฉพาะวัยสูงอายุ

ด้านที่ 3 จัดระเบียบเศรษฐกิจสังคมใหม่ องค์กรปาฐกถาเห็นว่าต้องมีการ 1.3.1) ปรับโครงสร้างการถือครองทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องกระจายทรัพยากรไม่จำกัด การผูกขาดสิทธิในการถือครองทรัพยากรธรรมชาติของบุคคลหรือนิติบุคคล และควรเพิ่มสิทธิการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติของบุคคล โดยเปลี่ยนรูปแบบการถือครอง และใช้กรรมสิทธิ์ประโยชน์แบบใหม่ เช่น โฉนดชุมชน สหกรณ์ที่ดิน เป็นต้น เห็นว่าจะเกิดระบบตลาดใหม่ ที่เน้น การพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ที่คุ้มครองผู้ผลิต ผู้บริโภคและคุ้มครองผลิตภัณฑ์การพัฒนาตลาดเงิน เปลี่ยนเงินธนบัตร/เหรียญ เป็นเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Money) ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนในระดับพื้นฐาน การพัฒนาตลาดทุน โดยเกิดกระจายตลาดทุน สำหรับกิจการธุรกิจขนาดเล็ก เช่น ตลาดทุนแบบ micro-financing เป็นต้น 1.3.2) สร้างเมืองสมัยใหม่ องค์กรปาฐกถาเห็นว่า จะเกิดการพัฒนามือเมืองหลาย ๆ แบบ ขึ้น เช่น เมืองเกษตรสมัยใหม่ เมืองการศึกษา เมืองการค้า เมืองท่องเที่ยว เมืองวัฒนธรรม และเมืองทรัพยากร (ป่า ไม้ ทรัพยากรธรณี) เป็นต้น 1.3.3) จัดระบบการศึกษาใหม่ โดยเป็น เรียน-ฝึก-ศึกษา เพื่อให้คนยึดหลักเหตุผล เรียนรู้โลก รู้ทันโลก สื่อสารกับโลกได้ ค้นหาตัวเองในสังคมยุคใหม่ให้พบการสร้างอาชีพที่มั่นคงในสังคม และสร้างพลเมืองยุคใหม่ 4.0 และ 1.3.4) จัดระบบการเมืองใหม่ องค์กรปาฐกถาเห็นว่า จะต้องสร้างประชาธิปไตยของ “พลเมือง” ไม่ใช่ของนักการเมือง หรือของกลุ่มชนชั้นนำในสังคม และลดอำนาจรัฐส่วนกลาง ต้องกระจาย อำนาจลงสู่เมืองในระดับชุมชน

ยีน กูว์รอน (2558 อ้างถึงใน สถิตย์โชค โพธิ์สอาด, 2559) กล่าวว่าในด้านการวิจัยการตีพิมพ์ผลงานแบบเดิมเป็นระบบปิด ในขณะที่ปัจจุบันมีระบบเปิด (open access) การเกิดวารสารวิชาการแบบ open access บทความทุกบทความที่ตีพิมพ์เป็นแบบเปิด ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้หมด จะเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องปิดในเรื่องนี้ เช่นเดียวกันกับการเปิดบทเรียน อย่างไรก็ตามต้องระวังวารสารประเภทหวานเหยื่อ ที่มีการรายงาน ใน Beall'sList ที่เป็นวารสารไม่มีคุณภาพ เพราะคนที่จะมาตีพิมพ์ต้อง

จ่ายเงิน ฉะนั้นต้องพิจารณา เลือกให้ดี เทคโนโลยีทำให้คิดแบบ 180 องศา ให้ผู้พัฒนาสื่อไปเน้นเรื่อง แหล่งข้อมูล (resource) และ การจัดการresource บนคลาวด์ (cloud) เนื่องจากการให้ความสำคัญกับ resourceในการเผยแพร่องค์ความรู้ เห็นชัดเจนจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยตาม Webometric ที่ใช้ การมองเห็นหรือการเข้าถึงเว็บ (visibility)และการเข้าถึง resource ต่าง ๆ ที่เรียกว่าความอุดมสมบูรณ์ ของทรัพยากร(rich) หากมหาวิทยาลัยมีความต้องการให้ค่า rich สูงต้องสร้างวัตถุดิบดิจิทัลที่มีคุณค่าและ open ยกตัวอย่าง เป็นต้นว่าอาจารย์มีรูปภาพ คลิปวิดีโอ มีเอกสารต่าง ๆ แล้วสามารถมองเห็นได้คนอื่น หยิบมาใช้ได้ มีวิธีการจัดเก็บ วิธีการบริการต่าง ๆ ฉะนั้นการสร้างวัตถุดิบดิจิทัลยิ่งมากเท่าใดความอุดม สมบูรณ์ของทรัพยากรก็มาก และเสริมความเป็นวิชาการที่เรียกว่า scholar ให้เติบโตด้วยความ เป็น Scholar เป็นส่วนช่วยในการสร้างความรู้และจรรยาบรรณวิชาการเพราะฉะนั้นเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์กับ มหาวิทยาลัยเอง เป็นมหาวิทยาลัยของมวลชน

สำหรับการบริการวิชาการแก่สังคมในยุคดิจิทัล ยืน ภู่วรรณ (2558) กล่าวว่า หาก มหาวิทยาลัยจะให้บริการโดยอาศัยรูปแบบคลาวด์จะต้องคำนึงว่าจะให้บริการมากน้อย เพียงใด อย่างไรเนื่องจากการให้บริการคลาวด์นั้นมีรูปแบบทั้งภายในที่เป็นคลาวด์ส่วนตัว (private cloud) และคลาวด์ภายนอก มหาวิทยาลัยสามารถพิจารณาประเด็นนี้โดยเลือกจาก 3 ระดับของ การ ให้บริการคลาวด์ได้แก่ 1. Infra structure 2. Plat form 3. Service โดยหากมีโครงสร้างพื้นฐานอยู่ แล้วในระดับหนึ่ง มหาวิทยาลัยอาจให้บริการกับผู้ใช้บริการในลักษณะแพลตฟอร์ม หรือ เซอร์วิสที่ ผู้ใช้ต้องการได้เลย โครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีเปลี่ยนไปมาก มหาวิทยาลัยจะต้องพิจารณาถึง โครงสร้าง พื้นฐานและความสอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ backbone ที่มี อายุมาก จะสามารถรองรับอุปกรณ์และแอปพลิเคชันสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด ความเร็วของ เครือข่าย โดยเฉพาะสำหรับอุปกรณ์ไร้สาย ตลอดจนจุดเชื่อมต่อเพียงพอหรือไม่อย่างไรตามจำนวน อุปกรณ์เคลื่อนที่ ในเรื่องของ 4G นั้นอาจเป็นความเสี่ยงสำหรับผู้ให้บริการ แต่เป็นประโยชน์กับ ผู้รับบริการ ปัจจุบันนี้ค่าใช้จ่ายบริการข้อมูลผ่านเครือข่ายโทรศัพท์จ่ายเงินให้กับผู้ให้บริการ (provider) แต่ละปี ลดลงเรื่อย ๆ ต่อเดือนแต่ได้บริการที่มีperformance ดีขึ้นเรื่อย ๆ นี่คือเรื่องของเทคโนโลยี ของใหม่ที่ดีขึ้นและราคาถูกลงโดยเป็นที่น่าแปลกใจว่า แต่ทุกวันนี้เปลี่ยนไปเป็นการสื่อสาร ผ่าน อินเทอร์เน็ต ไม่ได้ผ่านการบริการโทรศัพท์เสียงแบบดั้งเดิม จุดสำคัญของการเปลี่ยนแปลงยังอยู่ตรงที่ เมื่ออุปกรณ์สื่อสารเหล่านี้สามารถเข้าถึง Wi Fi ก็จะไปเปลี่ยนจากการใช้ 3G/4G มาเป็นเครือข่ายWi Fi ตามบ้าน หรือใน campusเช่น เมื่อผู้ใช้บริการ โทรศัพท์ที่ใช้สัญญาณ 3G/4G เมื่อกลับเข้าบ้านหรือ เข้าถึงในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย อุปกรณ์ เคลื่อนที่ก็จะเปลี่ยนมาจับสัญญาณWi Fiแทน ซึ่ง สัญญาณWi Fi เหล่านี้เป็นสัญญาณที่มหาวิทยาลัย จะต้องให้เป็นการบริการเป็นพื้นฐาน เป็นการประหยัด ค่าใช้จ่าย และทุกวันนี้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่จะเข้าถึงตามบ้านเรือนมีความเร็วเพิ่มขึ้นอย่างมากโดย การที่เครือข่ายของเส้นใยแก้วนำแสง (fiber optics) มีให้บริการจนถึงบ้านแล้ว โดยในอนาคตเมื่อ

อุปกรณ์สื่อสารกันแบบ M2M หรือ machine-to-machine แล้ว จะก้าวเข้าสู่ยุค 5G ที่เครือข่ายเชื่อมกันได้สมบูรณ์

รูปแบบของการศึกษาปัจจุบันมีแนวโน้มไปในรูปแบบเปิด (open) มหาวิทยาลัยสร้างบทเรียนออนไลน์ขนาดใหญ่ มีการสร้างบทเรียนออนไลน์สำหรับมวลชน (Massive Open Online Courses: MOOCs) ซึ่งสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรพิจารณาก็คือจะสร้าง MOOCs หรือไม่ เมื่อนำแผนการสอน เนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงหัวข้อที่สอนและสไลด์จะพบว่าน่าจะสามารถทำ MOOCs ได้ สิ่งที่อยู่บนนี้ เรียกว่า “วัตถุดิจิทัล(digital object)”ซึ่งจะต้องพัฒนาทักษะของอาจารย์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้บริการ MOOCs เหตุที่ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบ open นั้น เพราะเทคโนโลยีทำให้เกิดการเข้าถึงได้ง่าย ลดจำนวนหนังสือลง ต้องคิดถึงกระบวนการเรียน การใช้เทคโนโลยีจะต้องมากกว่า ต้องคำนึงถึงกระบวนการในการใช้งานของเทคโนโลยีด้วยโดยต้องคำนึงว่าจะปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนอย่างไร รูปแบบการทดลองการทำกิจกรรม กระบวนการ รวมกันในรูปแบบการศึกษาจะทำอย่างไร ไม่ได้สนใจเฉพาะแต่แค่เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงกระบวนการใช้งาน ทำอย่างไรจึงจะคุ้มค่าและประสบความสำเร็จ ฉะนั้นมหาวิทยาลัย คงต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการใช้เทคโนโลยี ตัวอย่างหนึ่งที่สามารถทำได้คือเมื่อมีเทคโนโลยี แล้วทำให้การเชื่อมกันของสังคมเปลี่ยนไป สามารถที่จะสร้างรูปแบบจากการเชื่อมกันของสังคม สำหรับการศึกษาก็ได้เช่น เราอาจเชื่อมคนที่เก่งในเรื่องต่าง ๆ มาสอนในมหาวิทยาลัย โดยที่ผู้สอน ไม่ต้องมาสอนโดยตรงก็ได้ อาจมาสอนเป็นเรื่อง ๆ โดยเฉพาะสอนแบบออนไลน์ดังนั้นมหาวิทยาลัย จึงควรประยุกต์ใช้วิธีการนี้

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2564) มุ่งให้นักศึกษาศิลปะและชุมชนร่วมอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนคุณค่าภูมิปัญญาศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยรามคำแหงวิทยาเขตขอนแก่นมุ่งให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ประชาชน ได้เล็งเห็นความสำคัญการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมรวมถึงการระลึกถึงบุญคุณบรรพบุรุษ และการเชิดชูเกียรติประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ เป็น 1 ใน 9 ยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี มศว. (พ.ศ. 2553-2567) เพื่อมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงาม และให้อาจารย์ บุคลากร นิสิต และนักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและศิลปะ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะอย่างถ่องแท้ มีจิตสำนึกสาธารณะ คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมุ่งคนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม คนไทยมีคุณธรรม

จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีความรัก ความผูกพัน ภูมิใจในความเป็นไทย นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำรงชีวิต ปลูกฝังค่านิยม สร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี สร้างชุมชนต้นแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นละจัดทำฐานข้อมูลของบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีผลงานด้านศิลป วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ (2563) มุ่งอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของไทยให้คงอยู่สืบไปชั่วลูกชั่วหลาน และเพื่อให้บุคลากรนักศึกษา และบุคคลทั่วไป ได้แสดงถึงความภาคภูมิใจทิวทัศน์ และการมีสัมมาคารวะ ตามประเพณีของไทย โดยมีกิจกรรมย่อยได้แก่ การทำบุญตักบาตร การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ และการประกวดการก่อเจดีย์ทราย

โดยสรุป การบริหารของมหาวิทยาลัย ด้านการวิจัย การบริการวิชาการและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งเน้นการปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงไปของเทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ โดยมหาวิทยาลัยต้องปรับ Infra structure, Plat form และ Service เน้นการบูรณาการและสร้างรูปแบบจากการเชื่อมกันของสังคมและของมหาวิทยาลัย

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นรภัทร อิมพานิช (2559) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเพื่อ การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาจารย์ ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ และ 3) เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อ การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ จำนวน 214 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการ จากกลุ่มบุคลากร จำนวน 214 คน 2) แบบสอบถามความเห็นและประเมินความคิดเห็น จากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 11 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จำนวน 3 รอบ และ 3) แบบสอบถามประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ จากกลุ่ม ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์จำนวน 24 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์และค่าที่ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. สภาพการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์พบว่า สภาพ การบริหารจัดการหน่วยงานส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหาร จัดการกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการกิจกรรม พัฒนาการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการกิจกรรม พัฒนาการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาจารย์ที่

ผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกัน และนำไป ปฏิบัติได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การบริหารจัดการหน่วยงานส่งเสริม ประสิทธิภาพการเรียนการสอน 2) การบริหารจัดการหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน 3) การบริหาร จัดการกิจกรรมพัฒนาการเรียน และ 4) การบริหารจัดการ กิจกรรมพัฒนาการวิจัย 3. รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาจารย์ ผู้บริหารเห็นว่า เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) การบริหารจัดการหน่วย ส่งเสริมประสิทธิภาพ การเรียนการสอน 2) การบริหารจัดการหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการ กิจกรรมพัฒนาการเรียน และ 4) การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาการวิจัย

ชัยยุทธ เลิศพาชิน และอัจฉรา เมฆสุวรรณ (2555) ได้วิจัย เรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้มหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มี วัตถุประสงค์เพื่อ สรรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการ ผู้ใช้มหาบัณฑิตของคณะ วิทยาการจัดการ ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2553 จำนวน 6 ด้าน (1) ด้านความมีคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) ด้านจิต อาสา และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ตลอดจน เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ใช้มหาบัณฑิต เครื่องมือคือแบบสอบถามโดยส่งไปยังผู้ใช้มหาบัณฑิตตามสถาน ประกอบการทั้งภาครัฐ เอกชนและรัฐวิสาหกิจ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้มหาบัณฑิตส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารระดับสูงและผู้ประกอบการเป็นหน่วยงาน ของรัฐมากกว่าภาคเอกชน ระยะเวลาที่ร่วมทำงาน กับมหาบัณฑิต 1 ปีขึ้นไปและมีระดับความคุ้นเคยกับมหาบัณฑิต ค่อนข้างดีมีความต้องการหรือความ พึงพอใจต่อมหาบัณฑิตระดับมากที่สุดทุกปัจจัย โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความต้องการ หรือพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านจิตอาสา

คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ระบุว่าระดับ ปริญญาโทต้อง 1) มีความรู้ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องรอบ รู้ลึกและพัฒนาความรู้ใหม่ และ ประยุกต์ใช้ได้ 2) มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติ ตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) คิดเป็นสามารถวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและคิดแบบองค์รวม สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้ เพื่อประยุกต์ใช้ ได้ อย่างเหมาะสม 4) ทำเป็น มีทักษะใน การปฏิบัติ งานตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง ติดตามความก้าวหน้าในการวิจัย รู้วิธีการแก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ได้ ใช้ภาษาไทยได้ดีมาก ภาษาอังกฤษระดับดีทั้งการฟัง อ่าน พูดและเขียน ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสืบค้น วิเคราะห์ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

และนำเสนอผลงานวิชาการได้ มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติศาสตร์ เพื่อการศึกษาวิจัย และการประกอบอาชีพ สามารถวางแผนและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ และมีศักยภาพเป็นผู้ประกอบการ 5) ใฝ่รู้และรู้จักการเรียนรู้ ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ รู้จักเทคนิคและวิธีการเรียนรู้ (Learning to learn) และกระบวนการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม 6) มีภาวะผู้นำ มองการณ์ไกล กล้าแสดงออก กล้าหาญ อดทน หนักแน่น รู้จักเสียสละ ให้อภัย และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุขภาพ สามารถประสานความคิดและประโยชน์ด้วยหลักการแห่งเหตุผลและความถูกต้อง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม รักองค์กร เป็นผู้นำที่กล้าหาญ เป็นผู้นำกิจกรรมได้ในระดับและสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบทั้งในฐานะผู้นำและผู้ 7) มีสุขภาพ ตระหนักในความสำคัญ รู้จักวิธีการ และดูแลสุขภาพกายและใจของตนเอง มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ปรับตัวได้ ทนสภาพ กัดดันได้ 8) มีจิตอาสาและสำนึกในสาธารณะ ห่วงใยต่อสังคม และสาธารณสมบัติ มีจิตอาสาไม่ดูตาย มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม และ 9) ดำรงความเป็นไทยในกระแสโลกาภิวัตน์ สำนึกคุณค่าแห่งตน คุณค่าแห่งความเป็นไทย รู้จักกำหนดบรรทัดฐานแห่งความพอเหมาะพอดีในการครองชีวิต รวมทั้งตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และรู้เท่าทันการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม เพื่อสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างโดยยังคงดำรงตนเป็นตัวของตัวเองและทำนุบำรุงสืบสานวัฒนธรรมไทยอย่างเป็นอิสระยั่งยืนและมีสันติสุข

พิรุฬห์ เนตรสืบสาย และ นวรัตน์ การะเกษ (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยส่งผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์คือศึกษาการรับรู้และความเข้าใจการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลและศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำนวน 339 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และเห็นว่าการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดคือด้านการบริหารจัดการองค์กรและด้านโครงสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านที่อยู่ระดับมากคือด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนรายละเอียดรายชื่อพบว่าปัจจัยที่สำคัญมากที่สุด คือ 1) ประสิทธิภาพของระบบอินเทอร์เน็ตทั้งมีสายและไร้สาย 2) ด้านงบประมาณ 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยีของบุคลากร 4) ทักษะการใช้เทคโนโลยีของบุคลากร ของอาจารย์ และ 5) ห้องปฏิบัติการรองรับเทคโนโลยี

ลัดดาวลย์ เพชรโรจน์ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เพื่อเปรียบเทียบและเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของคณาจารย์ กลุ่มตัวอย่างคือคณาจารย์ ของ

มหาวิทยาลัยเอกชนและของรัฐ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย สถิติ t-test, One-way ANOVA และ LSD ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีการบริหารจัดการมากที่สุดคือด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการศึกษาและด้านการวิจัยตามลำดับ โดยด้านการบริหารทั่วไปคือเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคคล การวางแผน การกำหนดนโยบาย การจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล และการติดตามประเมินผล ด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนคือเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลาย เน้นคุณธรรม การพัฒนาสื่อ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ การเตรียมสมรรถนะทั้งคณาจารย์และนักศึกษาเรียนออนไลน์และเปิดหลักสูตรออนไลน์ ด้านการประเมินผลการศึกษาคือการประเมินเป็นระยะคือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุด เน้นการแก้ปัญหา การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนด้านการวิจัยคือความร่วมมือระหว่างสถาบันภายในสถาบันให้ในการศึกษาผลกระทบการเรียนการสอนยุคดิจิทัลต่อสังคมไทยในอนาคต

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัลพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือเพศแตกต่างทุกด้านยกเว้นด้านการบริหารทั่วไป ปริญาเอกและโทเห็นต่างกันในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นต่างกับที่ไม่ใช่ผู้บริหารในด้านการบริหารทั่วไป ด้านการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนและรัฐต่างกันในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลการศึกษา อายุ ประสบการณ์และตำแหน่งทางวิชาการเห็นความแตกต่างกันทุกด้าน

3) รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล คือ GCER Model มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารทั่วไป (G) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน(C) การประเมินผลการศึกษา (E) และด้านการวิจัย(R) โดย

3.1) ด้านการบริหารทั่วไป (General Management) อยู่ในระดับมากที่สุดคือส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสถาบันในการดำเนินกลยุทธ์สู่ยุคดิจิทัล รองลงมาตามลำดับคือการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย แผนงานการบริหารสถาบันให้สอดคล้องระบบอุดมศึกษาดิจิทัล จัดทำแผนงานการพัฒนาสถาบันอย่างเป็นรูปธรรมทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคดิจิทัล มีการกำหนดมาตรการเพื่อติดตามผลการบริหารสถาบันยุคดิจิทัลกำหนดเรื่องดิจิทัลไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย นอกนั้นอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนที่อยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากค่าที่สูงลงมาตามลำดับ ได้แก่ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จัดหาบุคลากรให้เหมาะสมกับการเตรียมสถาบันสู่ยุคดิจิทัล จัดสื่อดิจิทัลในสถานศึกษาอย่าง

เป็นรูปธรรม สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียงในการจัดกิจกรรม เสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันให้มีคุณภาพระดับสากล พัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย จัดอบรมบุคลากรให้มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างดี

3.2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (Curriculum and instructional management(C) ดำเนินการได้ในระดับมากที่สุดอันดับแรกคือส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายเช่น Google Classroom, Class Start, Zoom meeting, etc. รองลงมาอยู่ในระดับมากตามลำดับคือ สอดแทรกสาระในการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องของคุณธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์ผ่านสื่อ ICTที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น ส่งเสริมอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ผ่าน Online ในสถาบัน กำหนดการสอนผ่านสื่อ electronic มากขึ้น ทั้งนักศึกษา คณาจารย์ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพิ่มการจัดหลักสูตรOnline ให้มากขึ้น เตรียมความพร้อมด้าน Innovation Technology แก่นักศึกษาให้สามารถใช้ได้คล่อง พัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยี ดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยมากขึ้น เตรียมความพร้อมด้านภาษาแก่นักศึกษาให้สามารถสื่อสารได้ดีมากขึ้น จัดหลักสูตรโดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์ผ่านสื่อ ICTที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น และทำข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยในCyber University เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาร่วมกัน

3.3) ด้านการประเมินผลการศึกษา(Evaluation) ดำเนินการได้ในระดับมากอันดับแรกคือการประเมินผลจากกิจกรรม 3 ระยะคือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุด รองลงมาคือประเมินผลจากความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อวัดผลการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายแทนการสอบ มีการเตรียมทักษะพื้นฐานด้านการวัดประเมินผลที่จำเป็นแก่คณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เปิดโอกาสให้วัดผลและประเมินความรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประเมินผลจากการค้นคว้าด้วยตนเองของนักศึกษา ประเมินผลจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักศึกษา ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการสอบ (Quiz online) ก่อนเรียนและหลังเรียน ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการวัดผลอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายช่องทาง ส่งเสริมการประเมินการเรียนรู้โดยอิงเกณฑ์พัฒนาการของการเรียนรู้ จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการวัดผลและประเมินผลOnline

3.4) ด้านการวิจัย (Research) ดำเนินการได้ในระดับมากอันดับแรกคือส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบัน รองลงมาคือ ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบัน สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในประเทศ ให้มากขึ้น เน้นการวิจัยด้านการศึกษายุคดิจิทัลในสถาบัน ให้มากขึ้น และส่งเสริมการศึกษาผลกระทบการเรียนการสอนยุคดิจิทัลต่อสังคมไทยในอนาคต

Saykilia (2016) ได้ศึกษาและนำเสนอเรื่อง Higher Education in the Digital Age: The Impact of Digital Connective Technologies โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่โดดเด่นของเทคโนโลยีการเชื่อมต่อดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งในชีวิต ก้าวสู่ยุคใหม่: ยุคดิจิทัล การศึกษาเป็นหนึ่งในโดเมนพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การเชื่อมต่อดิจิทัลที่เกิดขึ้นใหม่ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาแหล่งข้อมูลทางการศึกษา ที่เป็นระบบเปิด (Open Education Resources=OER) หลักสูตรเปิดออนไลน์ขนาดใหญ่ (MOOCs) การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education) ผู้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงจำเป็นต้อง คิดใหม่ถึงความหมายของเทคโนโลยีการเชื่อมต่อดิจิทัล ความท้าทาย และโอกาสที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 คือ ผู้เรียนต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยี 1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่ การรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อและการรู้สารสนเทศและการสื่อสาร 3. ทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดริเริ่มและการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม ผลผลิตและความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและ ทักษะความรับผิดชอบ ส่วนบทบาทและคุณสมบัติของผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไปเป็น 'ผู้ให้ข้อมูล' 'ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้' การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ผู้สอนต้องพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็น

Fraser (2005) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: บริบท การทวนกลับ และผู้มุ่งหวัง (Research on teacher–student relationships and learning environments: Context, retrospect and prospect) มีวัตถุประสงค์อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยสอบถามอาจารย์ของมหาวิทยาลัย พบว่าการจัดการเรียนผ่านสื่อ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาสม่ำเสมอ ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจะดีขึ้น

Canals et al (2021) ได้ศึกษาเรื่องมหาวิทยาลัยในอนาคต: มุมมองทั่วไปในอนาคตภาพอุดมศึกษา (Universities of the future: several perspectives on the future of Higher Education โดย วิเคราะห์ รูปแบบของมหาวิทยาลัยจากงานวิจัย 5 ฉบับได้ข้อสรุปดังนี้

ฉบับที่ 1) Freitas & Paredes (2018) กล่าวถึงข้อกังวลบางประการที่นักวิชาการคนอื่น ๆ หยิบยกขึ้นมาในทางปฏิบัติ นับตั้งแต่มีMOOCs(Massive Open Online Courses) คือการประดิษฐ์หลักสูตร (Course) ที่เรียนออนไลน์ (Online) จากระบบที่เปิดให้ใช้งานฟรี (Open) และรองรับผู้เรียนจำนวนมาก (Massive) ผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อเข้าไปดูวิดีโอการบรรยาย เข้าไปฝึกปฏิบัติ ทำแบบทดสอบแบบฝึกหัด หรือเข้าไปร่วมสนทนากับผู้เรียนอื่น ๆ ได้ โดยการสอนในระบบมวลขน MOOCs ซึ่ง MOOCs ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่จำกัดในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งก้าวไปไกล

กว่าการถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว แม้ว่าจะผ่านสื่อที่ใหม่และน่าสนใจ (การบรรยายผ่านวิดีโอ แพลตฟอร์มเสมือนจริงที่ออกแบบอย่างสวยงาม ฯลฯ) จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ การผลิต และการส่งมอบ MOOCs เพื่อสำรวจภูมิหลังและค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในแนวทางการสอนในสภาพแวดล้อมออนไลน์ หนึ่งในผลงานหลักของงานวิจัยนี้คือความเชื่อมโยงระหว่างความรู้และประสบการณ์เดิมของคณาจารย์ พฤติกรรมและการปฏิบัติ แนวความคิด และความเชื่อที่เกิดขึ้นใหม่ในกระบวนการวางแผนและออกแบบ MOOCs ผลการวิจัยครั้งนี้เผยให้เห็นถึงความตึงเครียดที่คณาจารย์ระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับการตระหนักใหม่ โดยคณาจารย์มีความเชื่อถึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการสอน เมื่อมีการออกแบบหลักสูตรประเภทนี้ คณาจารย์มักจะทำให้ความสำคัญกับคุณค่าทางสังคมของการเรียนรู้ ความเป็นไปได้ในการเผยแพร่สู่ผู้ฟังในวงกว้าง และโอกาสในการนำเสนอเรื่องในรูปแบบที่น่าสนใจและสนุกสนานมากขึ้น

ฉบับที่ 2) Costello, Holland และ Kirwan (2018) ใช้แนวทางที่เพิ่มที่แตกต่างไปจาก Freitas & Paredes โดยเน้นที่การประเมินผล มีการใช้คำถามปรนัยของ MOOCs ปัญหาจากมุมมองคือด้านคุณภาพ โดยมีการวิเคราะห์คำถามแบบปรนัยมากกว่าสองร้อยคำถามใน 18 MOOCs และพบว่า การประเมินผลมากกว่าครึ่งหนึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับข้อบกพร่องการใช้การสอบแบบปรนัยอย่างน้อยหนึ่งรายการ ผลการศึกษาพบว่า ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด การเขียนรายการมาตรฐานที่สามารถแก้ไขได้ ดังนั้นแนวทางแก้ไขโดยการฝึกอบรมคณาจารย์เขียนข้อสอบและกำหนดมาตรการก่อนและหลังการทดสอบที่จะตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินที่เป็นข้อขัดแย้งในการศึกษา กล่าวคือ การใช้การประเมินอัตโนมัติเป็นมาตรการในการบรรลุผลการเรียนรู้ โดยสร้างปัญหาให้กับขั้นตอนการเขียนแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องและมาตรการที่ไม่มีอยู่จริง เพื่อให้มั่นใจว่าการทดสอบเป็นไปได้อย่างถูกต้อง ด้านของปัญหาที่ตามมาทำให้เกิดข้อสงสัยในความสามารถของ MOOCs เหล่านั้นที่นำรูปแบบการประเมินนี้ไปใช้เพื่อให้กลายเป็นหลักสูตรการให้ปริญญาที่ได้รับการรับรองที่เชื่อถือได้หรือไม่ มีการอภิปรายที่สำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของวิธีการประเมิน MOOCs และความหมายเกี่ยวกับความสามารถในการรับรองคุณภาพและคุณภาพโดยรวม การอภิปรายเป็นประโยชน์ถึงความเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จุดที่ MOOCs เริ่มที่จะเป็นหลักสูตรที่มีหน่วยกิตซึ่งสามารถนับรวมไปสู่ระดับที่เป็นทางการได้

ฉบับที่ 3) Arnold & Sangrà (2018) ได้เสนอทบทวนการศึกษาเชิงประจักษ์และการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีจำนวน 49 บทความ รวมถึงความคิดเห็นที่ดำเนินการภายใต้ความเป็นผู้นำสำหรับการเรียนรู้ที่เพิ่มประสิทธิภาพเทคโนโลยี (TEL= technology enhanced learning) ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการปรับปรุงกรอบผู้นำ e-leadership ของ TEL ฉบับที่ 3) Arnold & Sangrà (2018) ได้เสนอทบทวนการศึกษาเชิงประจักษ์และการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีจำนวน 49 บทความ รวมถึงความคิดเห็นที่ดำเนินการภายใต้เชิงประจักษ์ (empirical studies) เน้นคำศัพท์สำคัญ กลุ่ม

การวิเคราะห์เชิงทฤษฎี (theoretical analyses) และกลุ่มคำรับรอง testimonials (ส่วนความคิดเห็น) โดยเน้นที่ทฤษฎีความเป็นผู้นำจากส่วนกลางภายในภาคสนามคือ 1) ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลง 2) ความเป็นผู้นำแบบกระจายความเป็นผู้นำทางอิเล็กทรอนิกส์ และ 3) พบการพัฒนาที่ชัดเจนของการศึกษาที่เน้นที่ความเป็นผู้นำแบบกระจายหรือแบบแบ่งปัน 'Digital Education Leadership' เป็นสาขาใหม่ที่มีแนวโน้มว่าจะมุ่งเน้นไปที่ผู้นำที่มีคุณสมบัติในการชี้นำวัฒนธรรมดิจิทัล และมีข้อเสนอ 4 เรื่องหลักในการวิจัยในปัจจุบัน 1) ยังขาดการวิจัยในระดับองค์รวมที่เชื่อมโยงความเป็นผู้นำกับกลยุทธ์และองค์กร 2) ควรการออกแบบงานวิจัยที่ผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 3) ควรมีการศึกษาสหวิทยาการในสาขาที่นักวิจัยจากเทคโนโลยีการศึกษาและการศึกษาการจัดการทำงานร่วมกัน และ 4) ควรมีการทดสอบความถูกต้องของแบบจำลองและกรอบงานที่พัฒนาขึ้นในการศึกษาเชิงประจักษ์และการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีผ่านกรณีศึกษา

ฉบับที่ 4) Bali & Caines (2018) นำเสนอเรื่องการสร้างแรงบันดาลใจให้นักวิชาการเพื่อพัฒนาแนวทางใหม่ในการจัดการเรียนรู้และการสอน ตลอดจนกลยุทธ์ในการออกแบบและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิชาชีพในหมู่คณาจารย์ที่ ตัวอย่างทั้งหมดมาจากการเรียนรู้แบบเปลี่ยนรูปการเรียนรู้เชิงลึก และการเชื่อมโยงกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในการฝึกการพัฒนาในระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยมีข้อควรระวังที่มุ่งเน้นการศึกษาทางเทคโนโลยีในอนาคต ซึ่งมองว่าการพัฒนาทางเทคโนโลยีเป็นไปตามที่กำหนดไว้แล้วและมีลักษณะเฉพาะโดยระบบที่สมบูรณ์หรือการตั้งค่าเทคโนโลยีแบบปิดที่ติดตามหรือจำกัดการเรียนรู้โดยรวมแล้ว คือการเปิดโลกทัศน์มากกว่าที่จะทำนาย ตัวอย่างและเรื่องราวดังกล่าวได้เน้นย้ำว่าการเรียนการสอนไม่ได้ผูกมัดโดยสถาบัน แต่มองข้ามโอกาสในการเรียนรู้ การให้คำปรึกษา และการสนับสนุนภายในเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล ชุมชนแห่งการปฏิบัติ และพื้นที่ความสัมพันธ์ ด้วยการนำเสนอแง่มุมเชิงบวกที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับ Dig PINS, Virtually Connecting, #TJC15, Marginal Syllabus, Dual Pathway MOOCs และมีการพัฒนาคณาจารย์ เพื่อการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงด้วยความเสมอภาค และสิทธิ์เสรีในระดับหนึ่งด้วย

ฉบับที่ 5) Bates (2018) กำหนดกรอบงานสำหรับบทความในบริบทของการศึกษาทางออนไลน์และทางไกลของแคนาดา แต่ก็ยังมีการดำเนินการเพียงเล็กน้อยในการสร้างข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ สถาบัน ผู้เรียน ฯลฯ ผู้อ่านได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ออนไลน์โดยการตรวจสอบการศึกษาติดตามการพัฒนาของการเรียนออนไลน์และทางไกล โครงการวิจัยนี้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยโดยตรง การศึกษานี้นำเสนอกลยุทธ์ในการสร้างทีมวิจัยและคัดเลือกสถาบันที่เข้าร่วม ด้วยงบประมาณที่จำกัด เงินทุนสำหรับโครงการวิจัยจึงได้รับการพัฒนาเป็นสามขั้นตอน 1.การมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครและมุ่งเน้นไปที่สถาบันหลังมัธยมศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากภาครัฐของแคนาดา 2.สำรวจมหาวิทยาลัย 70 แห่ง วิทยาลัย 81 แห่ง และ 50 Cegep (ระบบวิทยาลัยในภาษาฝรั่งเศสอ่าน

ว่า “ควิเบก”) ผลการสำรวจพบว่า 1) แคนาดาดูเหมือนจะมีตลาดที่อึดตัวสำหรับการเรียนรู้ออนไลน์; 2) สถาบันที่ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแพลตฟอร์มหลักในการเข้าถึงหลักสูตร 3) MOOCs ได้รับการสนใจในบริบทของแคนาดา 4) การเรียนรู้ออนไลน์ควรเน้นที่คณาจารย์ด้านการสอนผ่านนวัตกรรม

โดยสรุปการบริหารมหาวิทยาลัยในอนาคตปรับเปลี่ยนไปตามบริบท สถานการณ์ มุ่งเน้นเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป บทบาทของเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตในห้องเรียนได้เปลี่ยนแปลงวิธีที่คณาจารย์และนิสิตอย่างสิ้นเชิง ระบบการจัดการเรียนรู้ต้องเผชิญกับหลักการ การผลิตความรู้ที่กำหนดเองและเป็นส่วนตัว เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ต ในการผลิตความรู้และความรู้จึงไม่ใช่สิ่งที่ผลิตขึ้นสำหรับทุกคนอีกต่อไป ข้อมูลและความรู้ถูกผลิตขึ้นและเข้าถึงได้โดยใช้หลักการเรียกร้องส่วนบุคคล โดยที่ผู้เรียนจะดูข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น แนวคิดเหล่านี้ทำให้มหาวิทยาลัยมีความท้าทายในการปรับเปลี่ยนการบริหารมหาวิทยาลัย การจัดทำหลักสูตรและโปรแกรมตามความต้องการ ความคาดหวัง และการเรียนรู้เฉพาะบุคคลมากขึ้น (Burkle & Cobo, 2018) มหาวิทยาลัยมีโอกาสในการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ห้องสมุดกำลังเปลี่ยนแปลงตัวเองในพื้นที่แบ่งปันความรู้ การเข้าถึงหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องสมุดหรือห้องเรียนอีกต่อไป สามารถใช้อุปกรณ์พกพาที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต และเข้าถึงกันได้ตลอดเวลา ห้องสมุดกลายเป็นพื้นที่การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อหาหรือเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ ด้านอื่น ๆ การออกแบบมหาวิทยาลัยตามสภาพนิเวศวิทยา อาจเป็นแบบผสมผสาน (Hybrid): ไฮบริดและการออกแบบที่คำนึงถึงคุณค่าในการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่พิเศษเน้นความเป็นวิชาการมุ่งผลิตบัณฑิตโดยการถ่ายทอดความรู้ให้นิสิตมีความสามารถทางวิชาการวิชาชีพทั้งแบบปิดคือจัดระบบการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนและในระบบผ่านเทคโนโลยี รวมทั้งระบบที่สอนมวลชนหมู่มากอัตโนมัติคือ ใช้ระบบ MOOCs

รูปแบบที่ 2 มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยที่มีขนาดกลางเน้นการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน และคุณค่าของความรู้ถูกกำหนดโดยประโยชน์ใช้สอยและประโยชน์ต่อสังคม เพื่อให้สามารถเข้าสู่แรงงานได้ จึงเน้นการบ่มเพาะ การฝึกงาน การริเริ่มด้านอาชีพ และการยกระดับทักษะทางเทคโนโลยีที่นำไปใช้ได้

รูปแบบที่ 3 มหาวิทยาลัย เพื่อบริการสังคมจำเป็นต้องบูรณาการการเรียนการสอนกับสังคมซึ่งกันและกันในขอบเขตที่ยอมรับซึ่งกันและกันว่าเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ไม่สามารถแยกส่วนได้ โดยถูกจัดตั้งขึ้นโดยมหาวิทยาลัยและสังคม เจ้าหน้าที่และนักศึกษา นักพัฒนาทางการศึกษา และคณาจารย์จะทำงานร่วมกันในความร่วมมือเชิงวิพากษ์วิจารณ์เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคม ความรู้ใน

อนาคต และพลเมืองในแบบนี้ มีศักยภาพในการสร้างมหาวิทยาลัยในอนาคตที่มีการเชิญชวนนิสิต สังคม อุตสาหกรรม รัฐบาล และประชาชนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในแนวคิดของมหาวิทยาลัย

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

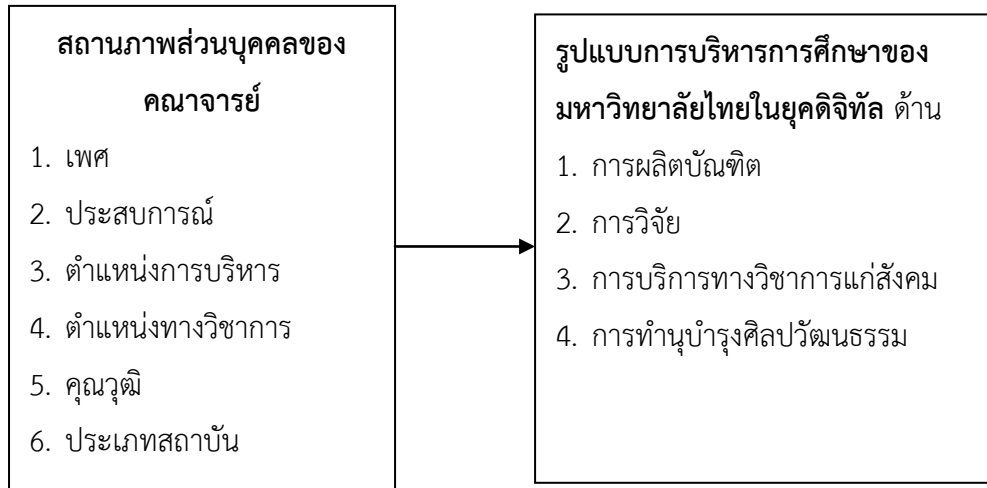
1) พันธกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นขุมปัญญาของสังคมที่เป็นพันธกิจที่ยอมรับในระดับสากลมี 4 ประการ คือ (เรณูมาศ มาอุ่น, 2560)

1. การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนากำลังคนในระดับสูงให้กับ สังคม ประเทศชาติ
2. การวิจัย เพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยใช้วิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐานภายนอกทางด้านเศรษฐกิจ สังคม
4. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2) แนวคิดอุดมศึกษาดิจิทัลตามนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570 (สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล, 2021) มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการเสริมสร้างกระบวนการเข้าถึงแหล่งความรู้ การกระจายความรู้ และการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอน และการบริหารจัดการทางการศึกษาให้สามารถขยายบริการทางการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น และ 3) ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนรู้ของตนเองโดยอิสระ โดยมีการกำหนดกลยุทธ์สำคัญ คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และระบบฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อการอุดมศึกษาและวิจัย 2) กำหนดมาตรฐานการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลระดับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากระบบดิจิทัลในการจัดการศึกษา และการวิจัยได้อย่างเสมอภาค ตลอดจนการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) รัฐบาลกำหนดมาตรฐานการเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการวิจัย (Digital Contents)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการสอบถาม โดยนำเสนอรายละเอียดของประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายได้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยรัฐประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราช มงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชนได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ วิทยาลัย ดุสิตธานีและวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นมหาวิทยาลัยรัฐ จำนวน 200คนและเอกชน 200

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ตำแหน่งบริหาร ตำแหน่ง ทางวิชาการ และ ประเภทบุคคล-ประเภทสถาบันมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลประกอบด้วยคำถาม มาตรวัด 5 ระดับ

1) การบริหารมหาวิทยาลัยไทยประกอบด้วย 1.ด้านการผลิตบัณฑิต-จัดหลักสูตร- การจัดการเรียนการสอน-การจัดสื่อเทคโนโลยี-จัดแหล่งเรียนรู้-การจัด ผู้สอน และเทคโนโลยีที่ใช้ - การวัดและประเมินผล

2) ด้านการวิจัย-แบบการวิจัย-นโยบายและแผนการทำวิจัย-แหล่งทุนสนับสนุน- วิธีการส่งเสริม-นโยบายและแผนการทำวิจัย

3) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม-นโยบายและแผนการวิชาการ-แบบการให้บริการวิชาการ-วิธีการส่งเสริมการบริการวิชาการ

4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม-นโยบายและแผนการทำวิจัย-แบบการให้บริการ-วิธีการส่งเสริม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล เป็นคำถามปลายเปิด

สำหรับการพัฒนาเครื่องมือ มีการหาคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือ จำนวน 3 ท่านได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่า IOC เท่ากับ 0.87 และนำไปทดลองใช้กับคณาจารย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.91

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยช่วยในการรวบรวมข้อมูลกลับและ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงปริมาณใช้ความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA, LSD และเชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับคำถามปลายเปิด โดยจัดกลุ่มที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันไว้พวกเดียวกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถาม โดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA, และLSD และรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยนำเสนอเป็น 4 ส่วน คือ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถามภาพรวมและรายด้าน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 4 เสนอรูปแบบการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผู้ตอบ 400 คน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ไม่นับรวม missing value

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	185	46.25
หญิง	215	53.75
2. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	100	25.00
6-15 ปี	90	22.50
16-30 ปี	84	21.00
ตั้งแต่ 31 ปี	126	31.50
3. ตำแหน่งทางการบริหาร		
มีตำแหน่งบริหาร	190	47.50
ไม่มีตำแหน่งบริหาร	210	52.50

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ไม่นับรวม missing value (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งทางวิชาการ		
รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์	97	24.25
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	156	39.00
อาจารย์	147	36.75
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาโท	256	64.00
ปริญญาเอก	144	36.00
6. ประเภทสถาบัน		
มหาวิทยาลัยรัฐ	200	50.00
มหาวิทยาลัยเอกชน	200	50.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงมากกว่าชายคือเป็นหญิงร้อยละ 53.75 เป็นชายร้อยละ 46.25 มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป รองลงมาต่ำกว่า 5 ปี ส่วน 6-15 ปี และ 16-30 ปี พอ ๆ กันร้อยละ 21 ไม่มีตำแหน่งทางการบริหารร้อยละ 52.50 มีตำแหน่งทางการบริหารร้อยละ 47.52 มีตำแหน่งทางวิชาการคือผู้ช่วยศาสตราจารย์ร้อยละ 39.00 รองลงมาเป็นอาจารย์ร้อยละ 36.75 และรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ร้อยละ 24.25 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือปริญญาโท ร้อยละ 64.00 รองลงมาเป็นปริญญาเอกร้อยละ 36.00 และสังกัดประเภทสถาบันคือเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐร้อยละ 50.00

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถามภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม

ด้านที่	รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล	\bar{X}	SD	แปลค่า	ลำดับสำคัญ
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.50	0.59	มากที่สุด	1
2	ด้านการวิจัย	4.16	0.56	มาก	2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม (ต่อ)

ด้านที่	รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล	\bar{X}	SD	แปลค่า	ลำดับสำคัญ
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.67	0.57	มาก	3
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	3.62	0.67	มาก	4
ภาพรวม		3.99	0.47	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$, $SD=0.47$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการผลิตบัณฑิต ($\bar{x}=4.50$, $SD=0.59$) รองลงมา คือ ด้านการวิจัย ด้านบริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการผลิตบัณฑิต)

ข้อที่	การบริหารด้านการผลิตบัณฑิต	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
1.1	กำหนดนโยบาย แผนการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัล เป็นเรื่องเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย	4.64	0.58	มากที่สุด	3
1.2	ดำเนินจัดทำ จัดใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล	4.58	0.59	มากที่สุด	4
1.3	เร่งพัฒนาอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม Online เพิ่มมากขึ้น	4.65	0.57	มากที่สุด	2
1.4	จัดเป็น Smart University เต็มรูปแบบ	4.57	0.75	มากที่สุด	5
1.5	คณาจารย์สอนผ่าน web / E-learning Tools	4.70	0.44	มากที่สุด	1
1.6	คณาจารย์สอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)	4.53	0.68	มากที่สุด	6
1.7	นักศึกษาเรียนผ่าน Social Networks เต็มรูปแบบ	4.41	0.85	มาก	22

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหาร มหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการผลิตบัณฑิต) (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารด้านการผลิตบัณฑิต	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
1.8	นักศึกษาทำธุรกรรมกับมหาวิทยาลัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	4.42	0.77	มาก	20
1.9	การบริการเงินยุคดิจิทัล ไม่ใช่เงินสด (cashless society)	4.43	0.61	มาก	19
1.10	จัดทำธุรกรรมผ่าน smart ID cards	4.41	0.85	มาก	21
1.11	จัดหลักสูตร Online ผสมกับหลักสูตรปกติ	4.41	1.00	มาก	23
1.12	ส่งเสริมการบริหารทุกส่วนของมหาวิทยาลัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์	4.46	0.84	มาก	17
1.13	จัดอุปกรณ์สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอย่างเหมาะสม	4.47	1.02	มาก	16
1.14	มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (An Intelligence Library with digital technology)	4.47	0.68	มาก	13
1.15	ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายคือ Google Classroom, Class Start, Zoom meeting, MS team, We Chat, Line	4.49	0.59	มาก	7
1.16	พัฒนาระบบการศึกษาแบบเปิดฟรีแบ่งปัน ความรู้กันในรูปของผู้เรียนจำนวนมาก (MOOC=Massive Open Online Course) เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล	4.45	1.02	มาก	18
1.17	สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียงในการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัล	4.48	0.68	มาก	12
1.18	ให้ความสำคัญในการจัดสื่อดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม	4.49	0.59	มาก	7
1.19	พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสูงเพิ่มการอ่านออกเขียนได้ทางดิจิทัล (Media and Information Literacy หรือ MIL) มากขึ้น	4.47	1.01	มาก	15

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการผลิตบัณฑิต) (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารด้านการผลิตบัณฑิต	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
1.20	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยให้ เหมาะกับยุคดิจิทัล	4.49	0.68	มาก	10
1.21	จัดบุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงาน บริการยุคดิจิทัล	4.49	0.59	มาก	7
1.22	จัดอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่าง ต่อเนื่อง	4.47	0.80	มาก	14
1.23	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น	4.48	0.67	มาก	11
รวม		4.50	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการบริหารรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการผลิตบัณฑิต) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.50$, $SD=0.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยอันดับแรกคือคณาจารย์สอนผ่าน web/E-learning Tools ($\bar{x}=4.70$, $SD=0.44$) รองลงมาตามลำดับคือเร่งพัฒนาอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม Online เพิ่มมากขึ้น กำหนดนโยบาย แผนการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัลเป็นเรื่องเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย ดำเนินจัดทำ จัดใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล จัดเป็น Smart University เต็มรูปแบบและคณาจารย์สอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ส่วนที่อยู่ระดับมาก คือ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายคือ Google Classroom, Class Start, Zoom meeting, MS team, We Chat, Line ให้มีความสำคัญในการจัดสื่อดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม จัดบุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงานบริการยุคดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยให้เหมาะกับยุคดิจิทัล พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียงในการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัล มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (An Intelligence Library with digital technology) จัดอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสูงเพิ่มการอ่านออกเขียนได้ทางดิจิทัล (Media and Information Literacy หรือ MIL) มากขึ้น จัดอุปกรณ์สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารทุกส่วนของมหาวิทยาลัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์

พัฒนาระบบการศึกษาแบบเปิดฟรีแบ่งปันความรู้กันในรูปของผู้เรียนจำนวนมาก(MOOC=Massive Open Online Course) เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล การบริการเงินยุคดิจิทัล ไม่ใช่เงินสด (cashless society) นักศึกษาทำธุรกรรมกับมหาวิทยาลัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน smart ID cards เรียนผ่าน Social Networks เต็มรูปแบบ และจัดหลักสูตร Online ผสมกับหลักสูตรปกติ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหาร มหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการวิจัย)

ข้อที่	ด้านการวิจัย	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
2.1	กำหนดนโยบาย แผนการวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลทั้งระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น	4.36	0.67	มาก	5
2.2	มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน	4.21	0.77	มาก	10
2.3	สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศให้มากขึ้น	4.26	0.71	มาก	7
2.4	ทำความร่วมมือการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยพันธมิตร	3.79	1.06	มาก	12
2.5	สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้บรรลุนโยบาย Thailand 4.0	4.46	0.6	มาก	2
2.6	สนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำข้อสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	4.21	0.7	มาก	9
2.7	ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยระดับนานาชาติเพิ่ม	4.35	0.74	มาก	6
2.8	จัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน	4.05	0.76	มาก	11
2.9	ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย	4.38	0.59	มาก	3
2.10	ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น	4.21	0.62	มาก	8
2.11	ทำวิจัย R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น	4.52	0.68	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการวิจัย) (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการวิจัย	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
2.12	ทำวิจัย R & D เพื่อการเรียนการสอนยุคดิจิทัลมากขึ้น	4.37	0.67	มาก	4
	รวม	4.26	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$, $SD=0.56$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือทำวิจัย R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น ($\bar{x}=4.52$, $SD=0.68$) รองลงมาตามลำดับคือสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้บรรณวิทยไทย Thailand 4.0 ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย ทำวิจัย R & D เพื่อการเรียนการสอนยุคดิจิทัลมากขึ้น กำหนดแผนการวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลทั้งระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยระดับนานาชาติเพิ่ม สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศให้มากขึ้น ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น สนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำข้อเสนอเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน และความร่วมมือการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยพันธมิตร

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม)

ข้อที่	ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
3.1	จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล	3.72	0.83	มาก	8
3.2	ประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัล	4.40	0.59	มาก	4

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม) (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
3.3	จัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล (Digital Society)	4.44	0.67	มาก	1
3.4	จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ชุมชน	4.42	0.59	มาก	3
3.5	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายช่องทาง	4.43	0.69	มาก	2
3.6	ให้คำแนะนำความเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.84	0.75	มาก	6
3.7	เสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล	3.95	0.94	มาก	5
3.8	ให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล	3.58	0.82	มาก	9
3.9	จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน	3.84	0.99	มาก	7
รวม		4.07	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลด้านการบริการวิชาการแก่สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.07$, $SD=0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล (Digital Society) ($\bar{x}=4.44$, $SD=0.67$) รองลงมาคือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่างๆ หลากหลายช่องทาง จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ชุมชน ประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัล เสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล ให้คำแนะนำความ

เปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแกชุมชนอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล และให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม)

ข้อที่	ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	\bar{X}	SD	แปล	ลำดับ
4.1	จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล	3.65	0.83	มาก	8
4.2	ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยในยุคดิจิทัล	3.88	0.59	มาก	7
4.3	ส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมไทย อุดมศึกษา ทางสื่อ Online	4.00	0.67	มาก	5
4.4	ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ	4.03	0.67	มาก	4
4.5	ขยายความรู้ในศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายสู่ประชาคมโลกผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง	3.98	0.69	มาก	6
4.6	เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสู่ประชาคมโลกยุคดิจิทัล	3.54	0.75	มาก	10
4.7	มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำการรักษาศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้อย่างต่อเนื่องในยุคดิจิทัล	3.55	0.94	มาก	9
4.8	สร้างความตระหนักในการสืบสานประเพณีของประเทศแก่บุคลากรทุกส่วนของมหาวิทยาลัย	4.43	0.82	มาก	1
4.9	ร่วมมือองค์กรกับชุมชนในการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชนของประเทศผ่านสื่อหลากหลาย	4.42	0.54	มาก	2
4.10	ร่วมกับองค์กรกับชุมชนในท้องถิ่นจัดกิจกรรมเชิดชูยกย่องคนดีในการที่รักษาประเพณีวัฒนธรรมไทยเผยแพร่สู่ประชาคมโลก	4.26	0.63	มาก	3
รวม		3.97	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.97$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสร้างความตระหนักในการสืบสานประเพณีของประเทศแก่บุคคลากรทุกส่วนของมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=4.43$, $SD=0.82$) รองลงมาเรื่องมีองค์รกับชุมชนในการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชนของประเทศผ่านสื่อหลากหลาย และร่วมกับองค์กรกับชุมชนในท้องถิ่นจัดกิจกรรมเชิดชู ยกย่องคนดีในการที่รักษาประเพณีวัฒนธรรมไทยเผยแพร่สู่ประชาคมโลก ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ ส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทยอุดมศึกษาทางสื่อ Online ขยายความรู้ในศิลปะประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายสู่ประชาคมโลกผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ส่งเสริมการสร้าง ความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยในยุคดิจิทัล จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลและมหาวิทยาลัยเป็นผู้นำการรักษา ศิลปะประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้อย่างต่อเนื่องในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.7-4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

ด้าน ที่	รูปแบบการบริหารฯ	ชาย		หญิง		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.43	0.38	4.38	0.63	.83	.41
2	ด้านการวิจัย	4.08	0.45	4.11	0.45	-0.32	.89
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.82	0.4	4.01	0.71	-0.28	.77
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	4.03	0.33	4.1	0.53	-0.68	.66
	รวม	4.09	0.31	4.13	.50	-0.16	.90

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เพศชายต่างจากเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกวุฒิการศึกษา

ด้าน ที่	รูปแบบการบริหารฯ	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.36	0.57	4.41	0.45	-.66	.51
2	ด้านการวิจัย	4.17	0.51	4.31	0.42	-3.03*	.00
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.98	0.62	3.96	0.68	.28	.77
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	4.16	0.50	4.17	0.50	-.16	.88
รวม		4.17	0.46	4.21	0.48	-.87	.38

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม มี จำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวิจัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตำแหน่งบริหาร

ด้านที่	รูปแบบการบริหารฯ	ผู้บริหาร		ไม่ใช่ผู้บริหาร		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.60	0.34	4.20	0.70	7.44*	.00
2	ด้านการวิจัย	4.23	0.48	4.29	0.43	-1.18	.24
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	4.02	0.53	3.93	0.76	1.41	.16
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	4.11	0.48	4.14	0.51	-1.13	.27
รวม		4.24	0.38	4.16	0.54	1.81	.07

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม มี จำแนกตามตำแหน่งการบริหารโดยภาพรวมไม่มีความ

แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการผลิตบัณฑิต ผู้บริหารให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทมหาวิทยาลัย

ด้านที่	รูปแบบการบริหารฯ	ภาครัฐ		เอกชน		t	p
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.31	0.76	4.42	0.51	-1.31	.19
2	ด้านการวิจัย	4.03	0.43	4.14	0.60	-1.30	.18
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.94	0.62	3.98	0.68	-.51	.61
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	4.06	0.54	4.10	0.48	-1.32	.19
รวม		4.09	0.51	4.14	0.45	-1.62	.08

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม มี จำแนกตามประเภทมหาวิทยาลัยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกประสบการณ์

ด้านที่	รูปแบบการบริหารฯ	ต่ำกว่า 5 ปี		6-15 ปี		16-30ปี		ตั้งแต่ 31 ปี	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.20	0.72	4.04	0.69	4.52	0.36	4.70	0.24
2	ด้านการวิจัย	4.25	0.46	3.99	0.40	4.42	0.49	4.34	0.38
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.78	0.83	3.98	0.47	3.86	0.69	4.20	0.51
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	4.23	0.53	4.01	0.38	4.15	0.58	4.22	0.47
รวม		4.45	0.46	4.26	0.37	3.78	0.37	4.26	0.44

จากตารางที่ 4.11 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ โดยให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาอายุ 6-15 ปี และ ตั้งแต่ 31 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และตั้งแต่ 16-30 ปี

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกประสบการณ์

ด้านที่	การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	ระหว่างกลุ่ม	27.679	3	9.226	32.834*	.000
		ภายในกลุ่ม	111.210	396	.281		
		รวม	139.161	399			
2	ด้านการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	9.002	3	3.001	16.084*	.000
		ภายในกลุ่ม	73.938	396	.187		
		รวม	82.965	399			
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.268	3	.756	3.124*	.009
		ภายในกลุ่ม	163.475	396	.413		
		รวม	174.637	399			
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	11.020	3	3.673	8.893*	.000
		ภายในกลุ่ม	95.748	396	.242		
		รวม	98.574	399			
รวม		ระหว่างกลุ่ม	7.297	3	2.432	11.863*	.000
		ภายในกลุ่ม	81.102	396	.205		
		รวม	88.699	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่าความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย LSD ดังปรากฏในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่วิธีการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์

		ต่ำกว่า 5 ปี	6-15 ปี	16-30 ปี	ตั้งแต่ 31 ปี
1. ด้านการผลิตบัณฑิต	\bar{X}	4.20	4.04	4.52	4.70
ต่ำกว่า 5 ปี	4.20	-	.16	-.32*	-.50*
6-15 ปี	4.04		-	.48*	-.66*
16-30 ปี	4.52			-	-.18
ตั้งแต่ 31 ปี	4.70				-
2. ด้านการวิจัย	\bar{X}	4.25	3.99	4.42	4.34
ต่ำกว่า 5 ปี	4.25	-	.26*	-.17	-.09
6-15 ปี	3.99		-	-.43*	-.35*
16-30 ปี	4.42			-	.08
ตั้งแต่ 31 ปี	4.34				-
3. ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	\bar{X}	3.78	3.98	3.86	4.20
ต่ำกว่า 5 ปี	3.78	-	-.20*	-.08	-.42*
6-15 ปี	3.98		-	.12	.22*
16-30 ปี	3.86			-	-.34*
ตั้งแต่ 31 ปี	4.20				-
4. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	\bar{X}	4.23	4.01	4.15	4.22
ต่ำกว่า 5 ปี	4.23	-	.22*	.08	.01
6-15 ปี	4.01		-	-.14	.21*
16-30 ปี	4.15			-	-.07
ตั้งแต่ 31 ปี	4.22				-
รวม	\bar{X}	4.12	4.00	4.24	4.37
ต่ำกว่า 5 ปี	4.12	-	.12	.12	-.25*
6-15 ปี	4.00		-	-.24*	-.37*
16-30 ปี	4.24			-	-.13
ตั้งแต่ 31 ปี	4.37				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 6-15 ปี และในด้านการผลิตบัณฑิตและการบริการวิชาการแก่สังคม และสูงกว่ากลุ่ม 16-30ปีในด้านการวิจัย สำหรับ 16-30 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี ในด้านการผลิตบัณฑิต และต่ำกว่า 6-15 ปีในด้านภาพรวม ด้านการผลิตบัณฑิต และด้านการวิจัย สำหรับกลุ่ม 6-15ปีให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มมีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี สูงกว่า 6-15 ปี

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ด้าน ที่	รูปแบบการเรียนรู้	รองศาสตราจารย์		ผู้ช่วย ศาสตราจารย์		อาจารย์	
		ขึ้นไป					
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	4.50	0.29	4.52	0.41	4.06	0.91
2	ด้านการวิจัย	4.31	0.28	4.34	0.50	4.01	0.57
3	ด้านบริการวิชาการแก่สังคม	3.77	0.74	3.82	0.51	3.99	0.66
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม	3.93	0.30	4.44	0.52	4.10	0.51
	รวม	4.13	0.33	4.48	0.45	4.00	0.56

ตารางที่ 4.14 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ โดยกลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป อาจารย์

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

ด้านที่	การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1	ด้านการผลิตบัณฑิต	ระหว่าง	15.871	2	7.935	25.552*	.000
		กลุ่ม					
		ภายในกลุ่ม	123.291	397	.311		
		รวม	139.161	399			
2	ด้านการวิจัย	ระหว่าง	9.691	2	4.845	26.253*	.000
		กลุ่ม					
		ภายในกลุ่ม	73.274	397	.185		
		รวม	82.965	399			
3	ด้านบริการวิชาการ แก่สังคม	ระหว่าง	23.199	2	11.599	30.408*	.000
		กลุ่ม					
		ภายในกลุ่ม	151.438	397	.381		
		รวม	174.637	399			
4	ด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	ระหว่าง	19.274	2	9.637	48.246*	.000
		กลุ่ม					
		ภายในกลุ่ม	79.300	397	.200		
		รวม	98.574	399			
รวม		ระหว่าง	11.528	2	5.764	29.654	.000
		กลุ่ม					
		ภายในกลุ่ม	77.170	397	.194		
		รวม	88.699	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย LSD ดังปรากฏในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์

		รองศาสตราจารย์ ขึ้นไป	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อาจารย์
1. ด้านการผลิตบัณฑิต	\bar{X}	4.50	4.52	4.06
รองศาสตราจารย์ขึ้นไป	4.50	-	.02	-.44*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4.52		-	-.46*
อาจารย์	4.06			-
2. ด้านการวิจัย	\bar{X}	4.31	4.39	4.01
รองศาสตราจารย์ขึ้นไป	4.31	-	.08	.30*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4.39		-	.38*
อาจารย์	4.01			-
3. ด้านการบริการวิชาการแก่ สังคม	\bar{X}	3.77	3.82	3.99
รองศาสตราจารย์ขึ้นไป	3.77	-	-.12	-.22*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	3.82		-	-.17*
อาจารย์	3.99			-
4. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	\bar{X}	3.99	4.44	4.10
รองศาสตราจารย์ขึ้นไป	3.99	-	-.45*	-.11
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4.44		-	.34*
อาจารย์	4.10			-
รวม	\bar{X}	4.13	4.48	4.00
รองศาสตราจารย์ขึ้นไป	4.13	-	-.35*	.13*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4.48		-	.48*
อาจารย์	4.00			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่ากลุ่มที่มีตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม

และทุกด้าน ส่วนกลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในภาพรวม และรายด้าน

ส่วนที่ 4 เสนอรูปแบบการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล

จากขอสรุปลำถามปลายเปิด มีผู้ให้ข้อคิดเห็นรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลจำนวน 50 คน ได้ข้อสรุปดังนี้

ด้านการผลิตบัณฑิต

1. มุ่งพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Medias) ของมหาวิทยาลัย ที่สามารถเชื่อมต่อในการจัดได้หลายรูปแบบทั้ง รูปแบบออนไลน์ ออฟไลน์ รองรับการเรียนการสอนผ่านทางเว็บไซต์ จำนวน 30 คน
2. มีศูนย์สื่อดิจิทัลสมัยใหม่ มีศูนย์ด้านสารสนเทศ ที่สามารถสืบค้นผ่าน Web และจัดทำ Webpage มี e-library, e-book ที่สามารถตอบโต้กับทุกกลุ่มทั้ง Blog, Podcast, Webcasts, YouTube, Wikis, Skype, Line, Twitter, Face book, Hi5 โดยสื่อคอมพิวเตอร์ จำนวน 28 คน
3. มีแผนระยะสั้น ระยะยาวในการจัดปรับปรุงโครงสร้างบรรยากาศพื้นฐาน (Infrastructure) พัฒนาทักษะดิจิทัลแก่คณาจารย์และนิสิตและบุคลากรทุกภาค รวมทั้ง ICT staffs จำนวน 30 คน
4. เน้นการพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอน การจัดการความรู้ให้มากขึ้น จำนวน 20 คน

ด้านการวิจัย

1. เน้นวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น โดยการสนับสนุนทุนภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน
2. วิจัยปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอน Online จำนวน 34 คน
3. วิจัยเทคนิคการสอน การวัดประเมินผล จำนวน 20 คน
4. ส่งเสริมการวิจัยการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยในอนาคต จำนวน 20 คน

ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

1. มหาวิทยาลัยกับชุมชน มีการเอื้อและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวน 50 คน
2. มหาวิทยาลัยมีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัลแก่สังคม จำนวน 40 คน
3. เน้นกิจกรรมร่วมกับชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องดิจิทัล จำนวน 22 คน

ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

1. มหาวิทยาลัยมุ่งส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม จำนวน 30 คน
2. ขยายความรู้ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง จำนวน 23 คน
3. เป็นศูนย์กลางอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 20 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลและนำเสนอรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน สุ่มแบบง่ายจำนวนจากมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 200 คนและมหาวิทยาลัยของเอกชนจำนวน 200 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถามมีค่าความตรง 0.89 ความเที่ยง 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา คือค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิงในการเปรียบเทียบด้วย t-test, one-way ANOVA , LSD และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล จัดได้ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่จัดได้มากที่สุดคือ ด้านการผลิตบัณฑิต รองลงมา คือ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยรายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

1.1 ด้านการผลิตบัณฑิต) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยอันดับแรกคือคณาจารย์สอนผ่าน web / E-learning Tools รองลงมาตามลำดับคือเร่งพัฒนาอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม Online เพิ่มมากขึ้น กำหนดนโยบายแผนการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัลเป็นเรื่องเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย ดำเนินจัดทำ จัดใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล จัดเป็น Smart University เพิ่มรูปแบบและคณาจารย์สอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ส่วนที่อยู่ระดับมากคือ มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (An Intelligence Library with digital technology) และการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายที่ใช้สูงสุดคือ Line รองลงมาคือ Google Classroom และ Zoom ส่วนที่อยู่ระดับมาก คือ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายคือ Google Classroom, Class Start, Zoom meeting, MS team, We Chat, Line ให้ความสำคัญในการจัดสื่อดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม จัดบุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงานบริการยุคดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยให้เหมาะกับยุคดิจิทัล พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียงในการผลิตบัณฑิต

ยุคดิจิทัล มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (An Intelligence Library with digital technology) จัดอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสูง เพิ่มการอ่านออกเขียนได้ทางดิจิทัล (Media and Information Literacy หรือ MIL) มากขึ้น จัดอุปกรณ์สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารทุกส่วนของมหาวิทยาลัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาระบบการศึกษาแบบเปิดฟรีแบ่งปันความรู้กันในรูปของผู้เรียนจำนวนมาก (MOOC=Massive Open Online Course) เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล การบริการเงินยุคดิจิทัล ไม่ใช่เงินสด (cashless society) นักศึกษาทำธุรกรรมกับมหาวิทยาลัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน smart ID cards เรียนผ่าน Social Networks เต็มรูปแบบ และจัดหลักสูตร Online ผสมกับหลักสูตรปกติ

1.2 ด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือทำวิจัย R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น รองลงมาตามลำดับคือทำวิจัย R & D เพื่อการเรียนการสอนยุคดิจิทัลมากขึ้น มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยระดับนานาชาติเพิ่ม ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น กำหนดนโยบาย แผนการวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลทั้งระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้บรรลุนโยบาย Thailand 4.0 ทำความร่วมมือการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยพันธมิตรและสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศให้มากขึ้น

1.3 ด้านบริการวิชาการแก่สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล (Digital Society) รองลงมาคือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายช่องทางจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ชุมชน ประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัล เสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล ให้คำแนะนำความเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล และให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล

1.4 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสร้างความตระหนักในการสืบสานประเพณีของประเทศไทยแก่บุคลากรทุกส่วนของมหาวิทยาลัยรองลงมาร่วมมือองค์กรกับชุมชนในการสืบสานประเพณี

และวัฒนธรรมไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชนของประเทศผ่านสื่อหลากหลาย และจัดกิจกรรมเชิดชู ยกย่องคนดีในการที่รักษาประเพณีวัฒนธรรมไทย เผยแพร่สู่ประชาคมโลก ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมไทยอุดมศึกษา ทางสื่อ Online ขยายความรู้ในศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายสู่ประชาคมโลกผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยในยุคดิจิทัล จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลและมหาวิทยาลัย เป็นผู้นำการรักษาศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้อย่างต่อเนื่องในยุคดิจิทัล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบพบว่าของผู้ตอบแบบสอบถามที่เพศชายต่างจากเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ไม่แตกต่างกันโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวิจัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามตำแหน่งการบริหารโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการผลิตบัณฑิต ผู้บริหารให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 6-15 ปี และในด้านการผลิตบัณฑิตและการบริการวิชาการแก่สังคม และสูงกว่ากลุ่ม 16-30ปี ในด้านการวิจัย สำหรับ16-30ปีให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี ในด้านการผลิตบัณฑิต และต่ำกว่า 6-15 ปี ในด้านภาพรวม ด้านการผลิตบัณฑิต และด้านการวิจัย สำหรับกลุ่ม 6-15 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มมีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี สูงกว่า 6-15 ปี และตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและทุกด้าน ส่วนกลุ่มผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในภาพรวมและรายด้าน

3. รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล

รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลควรดำเนินการ คือ **ด้านการผลิตบัณฑิต** ควรมุ่งพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีศูนย์สื่อดิจิทัลสมัยใหม่ มีแผนระยะสั้นระยะยาวในการพัฒนาทักษะดิจิทัลแก่คณาจารย์และนิสิตและบุคลากรทุกภาคส่วน และเน้นการพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอน การจัดการความรู้ให้มากขึ้น **ด้านการวิจัย** ควรเน้นวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น โดยการสนับสนุนทุนภายในมหาวิทยาลัย วิจัยปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอน Online วิจัยเทคนิคการสอน การวัดประเมินผล และส่งเสริมการวิจัยการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยในอนาคต **ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม** ควรเน้นมหาวิทยาลัยกับชุมชน มีการเอื้อ

และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มหาวิทยาลัยมีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยี ดิจิทัลแก่สังคม และเน้นกิจกรรมร่วมกับชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องดิจิทัล และ**ด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม** **ควรเน้นที่**มหาวิทยาลัยมุ่งส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม ขยาย ความรู้ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง และเป็นศูนย์กลางอนุรักษ์ประเพณี ท้องถิ่น

5.2 อภิปรายผล

1. รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล จัดได้ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและ รายด้าน โดย **ด้านการผลิตบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด** ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นบทบาทหลักของ มหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 2562 หน้า 55 ระบุว่า “การอุดมศึกษา” เป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิต และพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ต้องพัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ ตอบสนอง ต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ จึงทำให้การบริหารมหาวิทยาลัยเน้นที่การผลิต บัณฑิตมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ามีอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ข้อ โดยอันดับแรกคือ คณาจารย์สอนผ่าน wed / E-learning Tools ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการจัดการศึกษาในยุคที่มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ส่วนที่รองลงมาคือเร่งพัฒนาอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม Onlineเพิ่มมากขึ้น กำหนดนโยบาย แผนการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัลเป็นเรื่องเร่งด่วนของ มหาวิทยาลัย ดำเนินจัดทำ จัดใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล จัดเป็น Smart University เต็มรูปแบบและคณาจารย์สอนแบบห้องเรียนกลับด้าน(Flipped Classroom) ส่วนที่อยู่ ระดับมากคือ มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (An Intelligence Library with digital technology)และการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายที่ใช้สูงสุด คือ Line รองลงมาคือ Google Classroom และ Zoom ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์ต้องปรับ วิธีการสอนให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และการสืบค้นข้อมูลที่รวดเร็ว สอดคล้องกับ อติวงศ์ สุชาติ (2560) ที่กล่าวว่าบทบาทของคณาจารย์คือสามารถใช้เครื่องมือสอน คือ web และ e-learning ในการสื่อสารกับนิสิตในชั้นเรียน (class communication) การจัดการ(organizing) ใน เรื่องเอกสาร อุปกรณ์ประกอบการเรียน(materials) การวัดประเมินผล (assessments) และรายการ ตามบัญชีอื่น ๆ (rosters) สามารถสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายที่ ใช้สูงสุดคือ Line รองลงมาคือ Google Classroom และ Zoom สอดคล้องกับ layne and Ice (2014) กล่าวว่า การออกแบบการสอนผ่านระบบออนไลน์ ผู้สอนต้องออกแบบทั้งระบบและจัดสิ่ง อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ใช้ง่าย และให้ผู้เรียนต้องสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย สามารถ

สะท้อนการติดต่อประสานในส่วนกิจกรรมการสอนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างง่ายและหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับ ยืน ภู่วรรณ (2558) ที่กล่าวว่าอาจารย์ต้องสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการบันทึกการสอน การสร้างบทเรียน ตลอดจนเผยแพร่ได้ด้วยซอฟต์แวร์แบบเปิดเผย (open source software) ซอร์สโค้ด ต่าง ๆ และสอดคล้องกับ Morrison (2013) ที่กล่าวว่านักศึกษาต้องพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ โดยการสืบค้นผ่าน Web และจัดทำ Webpage มีการประเมินความเข้าใจโดยการสอบย่อยผ่านออนไลน์ เสริมโดยการฝึกผ่าน e-book การตอบโต้กับกลุ่ม Vlog, Podcast, Webcasts, You Tube, Wikis, Skype โดยสื่อคอมพิวเตอร์ รูปแบบของการศึกษาปัจจุบันมีแนวโน้มไปในรูปแบบเปิด (open) มหาวิทยาลัยบทเรียนออนไลน์ขนาดใหญ่ มีการสร้างบทเรียนออนไลน์สำหรับมวลชน (Massive Open Online Course: MOOC) ซึ่งสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรพิจารณาก็คือจะสร้าง MOOC หรือไม่ เมื่อนำ แผนการสอน เนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงหัวข้อที่สอนและสไลด์จะพบว่าน่าจะสามารทำ MOOC ได้สิ่งที่อยู่บนนี้เราเรียกว่าวัตถุดิจิทัล (digital object) ซึ่งจะต้องพัฒนาทักษะของอาจารย์ ในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน เพื่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้บริการ MOOC เหตุที่ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบ open นั้นเพราะเทคโนโลยีทำให้เกิดการเข้าถึงได้ง่าย จำนวนหนังสือลง ต้องคิดถึงกระบวนการเรียน การใช้เทคโนโลยีจะต้องมากกว่าต้องคำนึงถึงกระบวนการในการใช้งานของเทคโนโลยีด้วย สอดคล้องกับ Saykilia (2016) ที่นำเสนอเรื่อง Higher Education in the Digital Age: The Impact of Digital Connective Technologies โดยพบว่าความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การเชื่อมต่อดิจิทัลที่เกิดขึ้นใหม่ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาแหล่งข้อมูลทางการศึกษา ที่เป็นระบบเปิด Open Education Resources=OER) หลักสูตรเปิดออนไลน์ขนาดใหญ่ (MOOCs) การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher Education) ผู้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงจำเป็นต้อง คิดใหม่ถึงความหมายของเทคโนโลยีการเชื่อมต่อดิจิทัล ความท้าทาย และโอกาสที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 คือ ผู้เรียนต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยี 1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่ การรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อและการรู้สารสนเทศและการสื่อสาร 3. ทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดริเริ่มและการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม ผลผลิตและความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและ ทักษะความรับผิดชอบ ส่วนบทบาทและคุณสมบัติของผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไปเป็น “ผู้ให้ข้อมูล” “ผู้อำนวยการเรียน” การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ผู้สอนต้องพัฒนาทักษะใหม่ๆ ดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็น

สำหรับด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือทำวิจัย R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น รองลงมาตามลำดับคือทำวิจัย R & D เพื่อการเรียน

การสอนยุคดิจิทัลมากขึ้น มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยระดับนานาชาติเพิ่ม ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น กำหนดนโยบาย แผนการวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลทั้งระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้บรรลุนโยบาย Thailand 4.0 ทำความร่วมมือการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัย พันธมิตรและสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัย ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยจะช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ ช่วย พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย สร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ข้อมูลการวิจัยเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาเพราะถือว่ามหาวิทยาลัยคือแหล่งวิทยาการ แหล่งสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการจะเป็น ปัจจัยกระทบ (Impact Factors) ที่สำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการ เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพ ความเป็นเลิศของของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับปีน ภู่วรรณ (2558) ที่กล่าวว่าทางด้านการวิจัย อาจารย์สามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์คำนวณ คำนวณงานวิจัยและการเผยแพร่การวิจัยที่มีอยู่การพัฒนา งานวิจัยก็จะก้าวไปข้างหน้าได้ ดิจิทัลจะอยู่กับตัวเองตลอดเวลาไม่ว่าจะทำอะไร เป็นยุคสารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้เริ่มเปลี่ยนตัวเองจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นผู้สร้างข้อมูล เพราะทุกคนสร้างข้อมูลเองได้ทำให้มีข้อมูล มากขึ้น เมื่อข้อมูลมากข้อมูลจึงก่อให้เกิดสิ่งๆ หนึ่งคือ big data ที่จะประโยชน์ในการวิจัยอย่างยิ่ง รวมทั้งประโยชน์ด้านการวิจัยการตีพิมพ์ผลงานแบบเดิมเป็นระบบปิด ในขณะที่ปัจจุบัน มีระบบ open accessการเกิดวารสารวิชาการแบบ open access บทความทุกบทความ ที่ตีพิมพ์เป็นแบบ เปิด ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้หมด จะเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องเปิดในเรื่องนี้ เช่นเดียวกันกับการเปิด บทเรียน อย่างไรก็ตามต้องระวังวารสารประเภทหวานเหยื่อ ที่มีการรายงาน ใน Beall's List ที่เป็น วารสารไม่มีคุณภาพ เพราะคนที่มาตีพิมพ์ต้องจ่ายเงิน ฉะนั้นต้องพิจารณา เลือกให้ดี เทคโนโลยีทำให้คิดแบบ 180 องศา ให้ผู้พัฒนาสื่อไปเน้นเรื่องแหล่งข้อมูล (resource) และการจัดการresource บนคลาวด์เนื่องจากเราให้ความสำคัญกับ resourceในการเผยแพร่องค์ความรู้ เห็นชัดเจนจากการจัด อันดับมหาวิทยาลัยตาม Webometric ที่ใช้การมองเห็นหรือการเข้าถึงเว็บ (visibility) และการเข้าถึง resource ต่าง ๆ ที่เรียกว่าความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร(rich) หาก มหาวิทยาลัยมีความ ต้องการให้ค่า rich สูงต้องสร้างวัตถุดิบดิจิทัลที่มีคุณค่าและ open ยกตัวอย่าง เป็นต้นว่าอาจารย์มี รูปภาพ คลิปวิดีโอ มีเอกสารต่างๆแล้วสามารถมองเห็นได้คนอื่นหยิบมาใช้ได้ มีวิธีการจัดเก็บ วิธีการ บริการต่าง ๆ ฉะนั้นการสร้างวัตถุดิบดิจิทัลยิ่งมากเท่าใดความอุดมสมบูรณ์ของ ทรัพยากรก็มาก และ เสริมความเป็นวิชาการที่เรียกว่า scholar ให้เติบโตด้วย ความเป็น Scholar เป็นส่วนช่วยในการสร้าง ความรู้และจรรยาบรรณวิชาการเพราะฉะนั้นเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์กับมหาวิทยาลัยเอง เป็นมหาวิทยาลัย ของมวลชน ทั้งนี้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดทำ **‘นโยบายและ**

ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570 ขึ้น เน้นการส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) สอดคล้องกับพิกัดฯ ผงู แก้วและคณะ(2560) ที่สรุปจากการประชุมเสนอรายงานผลการเข้าร่วมประชุม เสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง นวัตกรรมวิจัยยุค Thailand 4.0 เพื่อวัตถุประสงค์

1) สร้างสังคมแห่งความรู้ที่สามารถจัดการกับอนาคตได้และตั้งอยู่บนเหตุผลความเป็นจริง (“Reasoning”) 2) พื้นเศรษฐกิจด้วยฐานเศรษฐกิจใหม่ ทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ได้แนวทางการคาดการณ์จาก life style การบริโภคของคนยุคใหม่ 3) จัดระเบียบเศรษฐกิจสังคมใหม่ เรียนรู้โลก รู้ทันโลก สื่อสารกับโลกได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงในสังคม และสร้างพลเมืองยุคใหม่ 4.0 สอดคล้องกับลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ที่วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผล การศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล โดยได้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผล การศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล คือ GCER Model มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารทั่วไป (G: General Management) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน(Curriculum and Instruction) การประเมินผลการศึกษา (E: Educational Evaluation) และด้านการวิจัย(R: Research) โดยด้านการวิจัย ดำเนินการที่ควรจัดทำอันดับแรกคือส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบัน รองลงมาคือ ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบัน สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในประเทศ ให้มากขึ้น เน้นการวิจัยด้านการศึกษายุคดิจิทัลในสถาบัน ให้มากขึ้น และส่งเสริม การศึกษาผลกระทบการเรียนการสอนยุคดิจิทัลต่อสังคมไทยในอนาคต

ด้านบริการวิชาการแก่สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล (Digital Society) รองลงมาคือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่างๆหลากหลายช่องทาง จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ชุมชน ประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัล เสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล ให้คำแนะนำความเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน จัดประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล และให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนกับมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมรวมกันมาตลอด สอดคล้องกับBali & Caines (2018) นำเสนอเรื่องส่วนตัวเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักการศึกษาพัฒนาแนวทางใหม่ในการเรียนรู้และการสอน ตลอดจนกลยุทธ์ในการออกแบบและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิชาชีพในหมู่คณาจารย์ที่มีความอ่อนไหวต่อคุณค่าและสนับสนุนชุมชนที่

สนับสนุน ที่มุ่งเน้นการศึกษาทางเทคโนโลยีมองอนาคต ซึ่งมองว่าการพัฒนาทางเทคโนโลยีเป็นไปตามที่กำหนดไว้แล้วและมีลักษณะเฉพาะโดยระบบที่สมบูรณ์หรือการตั้งค่าเทคโนโลยีแบบปิดที่ติดตามหรือจำกัดการเรียนรู้ โดยรวมแล้ว คือการเปิดโลกทัศน์มากกว่าที่จะทำนาย ตัวอย่างและเรื่องราวต่างๆได้เน้นย้ำว่าการเรียนการสอนไม่ได้ผูกมัดโดยสถาบัน แต่มองข้ามโอกาสในการเรียนรู้อาจารย์ การให้คำปรึกษา และการสนับสนุนภายในเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล ชุมชนแห่งการปฏิบัติ และพื้นที่ความสัมพันธ์ ด้วยการนำเสนอแง่มุมเชิงบวกที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับ DigPINS, Virtually Connecting, #TJC15, Marginal Syllabus, Dual Pathway MOOCs

ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากไปโดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสร้างความตระหนักในการสืบสานประเพณีของประเทศแก่บุคลากรทุกส่วนของมหาวิทยาลัยร่องลงมาร่วมมือองค์กรกับชุมชนในการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชนของประเทศผ่านสื่อหลากหลาย และจัดกิจกรรมเชิดชู ยกย่องคนดีในการที่รักษาประเพณีวัฒนธรรมไทย เผยแพร่สู่ประชาคมโลก ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมไทยอุดมศึกษา ทางสื่อ Online ขยายความรู้ในศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายสู่ประชาคมโลกผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ส่งเสริมการสร้างความรู้ความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยในยุคดิจิทัล จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลและมหาวิทยาลัยเป็นผู้นำการรักษาศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้อย่างต่อเนื่องในยุคดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมประเพณีเป็นส่วนหนึ่งของการธำรงความเป็นชาติ ดังนั้นในยุคดิจิทัลจึงเป็นการดีที่ใช้สื่อเทคโนโลยีการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมได้ง่ายขึ้นและตามพระราชบัญญัติ สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ระบุว่า **หมวด 4** หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา มาตรา 26 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ข้อที่ 4 คือการทะนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม ดังนี้ในแต่ละสถาบันถือเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบัน ดังเช่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2564) มุ่งให้นักศึกษาบุคลากรและชุมชนร่วมอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนคุณค่าภูมิปัญญาศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยรามคำแหงวิทยาเขตขอนแก่นมุ่งให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ประชาชน ได้เล็งเห็นความสำคัญการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมรวมถึงการระลึกถึงบุญคุณบรรพบุรุษ และการเชิดชูเกียรติประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ เป็น 1 ใน 9 ยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี มศว (พ.ศ. 2553-2567) เพื่อมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงาม และให้อาจารย์ บุคลากร นิสิต และนักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและศิลปะ และมี

ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะอย่างถ่องแท้ มีจิตสำนึกสาธารณะ คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมุ่งคนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 ในการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีความรัก ความผูกพัน ภูมิใจใน ความเป็นไทย นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ ชุมชนและท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลของบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ (2563) มุ่งอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของไทยให้คงอยู่สืบไปชั่วลูกชั่วหลาน มีสัมมาคารวะ ตามประเพณีของไทย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำแนกตามประสบการณ์ต่างกัน พบว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 31 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 6-15 ปี และในด้านการผลิตบัณฑิตและการบริการ วิชาการแก่สังคม และสูงกว่ากลุ่ม 16-30 ปี ในด้านการวิจัย สำหรับ 16-30 ปี ให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่ม อายุต่ำกว่า 5 ปี ในด้านการผลิตบัณฑิต และต่ำกว่า 6-15 ปี ในด้านภาพรวม ด้านการผลิตบัณฑิต และด้านการสอน การวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์อาวุโสจะมีประสบการณ์สูงกว่าอาจารย์ที่มี ประสบการณ์ที่น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2560) ที่ได้ศึกษารูปแบบ การบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้และการ ประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 คือ เพศแตกต่างทุกด้านยกเว้นด้านการบริหารทั่วไป ปริญาเอกและโทเห็นต่างกันในด้าน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นต่างกับผู้ไม่ใช่ผู้บริหารในด้านการบริหารทั่วไป ด้านการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนและรัฐต่างกันในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียน การสอนและการประเมินผลการศึกษา อายุ ประสบการณ์และตำแหน่งทางวิชาการเห็นความแตกต่างกัน ทุกด้าน

3. รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล

รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลควรดำเนินการดังนี้ **ด้านการผลิตบัณฑิต** ควรมุ่งพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีศูนย์สื่อดิจิทัลสมัยใหม่ มีแผนระยะสั้น ระยะยาวในการ พัฒนาทักษะดิจิทัลแก่คณาจารย์และนิสิตและบุคลากรทุกภาคส่วน และเน้นการพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอน การจัดการความรู้ให้มากขึ้น **ด้านการวิจัย** ควรเน้นวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอน มากขึ้น โดยการสนับสนุนทุนภายในมหาวิทยาลัย วิจัยปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียนการสอน Online วิจัยเทคนิคการสอน การวัดประเมินผล และส่งเสริมการวิจัยการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยใน

อนาคต **ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม** ควรเน้นมหาวิทยาลัยกับชุมชน มีการเอื้อและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มหาวิทยาลัยมีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัลแก่สังคม และเน้นกิจกรรมร่วมกับชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องดิจิทัล **ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม** ควรเน้นที่มหาวิทยาลัยมุ่งส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม ขยายความรู้ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง และเป็นศูนย์กลางอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยุคดิจิทัลผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ง่าย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องปรับตัวให้ทันต่อความต้องการของผู้เรียนโดยปรับเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดการเรียนในรูปแบบหลากหลาย ยืดหยุ่น หลักสูตรปรับให้สอดคล้องยุคดิจิทัลสอดคล้องกับ Bates (2018) กำหนดกรอบงานสำหรับบทความในบริบทของการศึกษาทางออนไลน์และทางไกลของแคนาดา สอดคล้องอดิวส์ สุชาโต (2560) เสนอการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัลเป็นการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล เน้นการเรียนการสอนผ่าน web และ e-learning มหาวิทยาลัย ใช้ระบบสารสนเทศผสมผสาน (integrated information system) สอดคล้องกับสุทธิพร แทนทอง (2563) ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัลเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ซึ่งหมายถึง กระบวนการเรียนรู้ ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้คือจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมทางการ เรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล และชี้แนะผู้เรียนในทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในขณะที่ผู้เรียนต้องเชื่อมต่อ เรียนรู้ จดจำ และถ่ายโอนความรู้ได้ การจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้คือการเรียนรู้แบบผสมผสาน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมหรือแบบเผชิญหน้า ซึ่งมี 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) แบบห้องเรียน ปกติ 2) แบบหมุนเวียน 3) แบบยืดหยุ่น 4) แบบห้องปฏิบัติการออนไลน์ 5) แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 6) แบบผสมผสานเต็มรูปแบบ สำหรับหลักสูตร Fahey (2012) ระบุว่าหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาผู้นำและผู้มีอำนาจตัดสินใจในอนาคตที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจและจัดหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนระดับโลก ด้วยหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่เน้นการคิดแบบสหวิทยาการ สอดคล้องกับ Annala et al. (2021) ที่ได้ศึกษา โครงสร้างการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งระดับภาควิชา ระดับคณะ ทว่าทั้งมหาวิทยาลัย เน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งตัวบุคคล ชุมชน และโครงสร้างสถาบัน แทนการเน้นที่ระดับจุลภาค หรือระดับมหภาคโดยเฉพาะแบบดั้งเดิม การพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัลเน้นย้ำถึงความเชื่อมโยงกันของกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ที่คำนึงถึงบริบท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทที่สำคัญของวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางสังคม ควบคู่กับใช้เสรีภาพทางวิชาการในหลาย ๆ การสอนสอดคล้องกับ Rennie and Morrison (2013) คือนิสิตนักศึกษาต้องพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ โดยการสืบค้นผ่าน Web และจัดทำ Webpage มีการ

ประเมินความเข้าใจโดยการสอบย่อยผ่านออนไลน์ เสริมโดยการฝึกผ่าน e-book การตอบโต้กับกลุ่ม Vlog, Podcast, Webcasts, You Tube, Wikis, Skype โดยสื่อคอมพิวเตอร์และสอดคล้องกับ Fraser (2005) ได้วิจัยเรื่อง Research on teacher–student relationships and learning environments: Context, retrospect and prospect พบว่าการจัดการเรียนผ่านสื่อ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาสม่ำเสมอ ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจะดีขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 มหาวิทยาลัยควรมีความร่วมมือกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเทคโนโลยียุคดิจิทัลให้เป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการของประเทศ เน้นในส่วนที่อุดมศึกษาที่มีความถนัดในศาสตร์ที่เด่นของสถาบันก่อน ระยะเวลาต่อไปควรขยายในการจัดการเรียนรู้ในโลก Cyber เน้นการส่งเสริมการบริหารทุกส่วนของมหาวิทยาลัย ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการพัฒนาหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนจำนวนมาก (MOOC=Massive Open Online Course) เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

5.3.2 ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย กิจกรรมวิจัยต่าง ๆ ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น สนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน และความร่วมมือการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยพันธมิตร

5.3.3 ควรมีการบริการวิชาการแก่สังคม ควรมีประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ควรให้คำแนะนำความเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล และให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล

5.3.4 ควรส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลใน กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมไทยอุดมศึกษาทางสื่อ Online เพื่อขยายความรู้ในศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมไทยสู่ประชาคมโลกผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง มีการรณรงค์ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยผ่านประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล และมหาวิทยาลัยเป็นผู้นำการรักษาศิลป ประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. ค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558**. ราชกิจจานุเบกษา 13 พฤศจิกายน 2558 หน้า 12 เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295.
- ชัยยุทธ เลิศพาชิน และ อัจฉรา เมฆสุวรรณ. (2555). **วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2555** หน้า 43-49.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2555). **เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2555 เรื่อง “ฝ่าวิกฤตอุดมศึกษาไทย”**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- นรภัทร อิมพานิช. (2559). **รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- ผกาภาศ ผจญแก้ว และคณะ. (2560). **สรุปจากการประชุมเสนอรายงานผลการเข้าร่วมประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**.
- พิเชษฐ์ ทังโต. (2557). **การทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย**. **วารสาร มจร.สังคมศาสตร์ปริทรรศน์** มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2557) หน้า5-17.
- พิรุฬห์ เนตรสืบสาย และ นวรัตน์ การะเกษ. (2560). **ปัจจัยส่งผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็น มหาวิทยาลัยดิจิทัล**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.rmutt.ac.th>
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขอนแก่น. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2564, จาก <http://www.kk.ru.ac.th/watanatum.htm>
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2564, จาก <https://cc.swu.ac.th/Default.aspx?tabid=4480>
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.ubu.ac.th/web/research/content>

- ยีน ภู่วรรณ. (2558). *Grand Challenge in Digital University, บรรยายที่เทคโนโลยีสุรนารี* เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2558 จัดโดย ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เรณูมาศ มาอุ้น. (2560). *การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2563). *รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถิตย์โชค โพธิ์สะอาด. (2559). *สรุปการบรรยาย เรื่อง “แนวโน้ม ICT เพื่อประกอบการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2564 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี”* เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2558 จัดโดย ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สิริฤกษ์ ทรงศิริวไล. (2021). *แนวคิดอุดมศึกษาดิจิทัลตามนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570*. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สุทธิพร แทนทอง. (2563). *ทฤษฎีและการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล: ทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้และการเรียนรู้แบบผสมผสาน*. วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย, ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563) หน้า 3-14.
- อัครเดช เกตุฉ่ำ และคณะ. (2562). ค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.bsru.ac.th/identity/archives/2617>
- Annala, J., and M. Mäkinen. (2017). *Communities of Practice in Higher Education: Contradictory Narratives of a University-Wide Curriculum Reform*. *Studies in Higher Education* 42 (11): 1941–1957. doi: 10.1080/03075079.2015.1125877.
- Annala, J. Lindén, J Mäkinen, M & Henriksson, J. (2021). *Understanding academic agency in curriculum change in higher education*. *Teaching in Higher Education*, DOI: 10.1080/13562517.2021.1881772.
- Annala, J., J. Lindén, and M. Mäkinen. (2016). *Curriculum in Higher Education Research*. In *Researching Higher Education. International Perspectives on Theory, Policy and Practice*, edited by J. Case, and J. Huisman, 171–189. London: Routledge & SRHE.

- Annala, J., M. Mäkinen, J. Lindén, and J. Henriksson. (2020). *Change and Stability in Academic Agency in Higher Education Curriculum Reform*. **Journal of Curriculum Studies**. doi: 10. 1080/00220272.2020.1836261.
- Banoobhai, Mumthaz (2016). *Can Student Feedback Improve Teaching and Learning? A Case Study at a University of Technology*. **Journal of Social Science**, volume 51, 2017. Issue 1-3, 17 July, 2017, p 23-28.
- Bates, T. (2016). **Teaching in a Digital Age**. Campus doi: 10-4288/1.0224023.
- _____.(2018). **The Need for a High-Accuracy, Open-Access Global Digital Elevation Model** <https://www.frontiersin.org/> retrieved 12 /12/2021
- Conceição, Simone C.O. and Lehman, Rosemary M. (2011) **Manging Online Instructor Workload**, San Francisco, CA: Jossey-Bass. [http://: www.p21.org/overview](http://www.p21.org/overview) (retrieved 26/10/2013)
- Costello, Holland and Kirwan (2018), **Creative Solutions for a Sustainable Development: 21st International TRIZ Future Conference**, Bolzano, Italy, September 21-21, Proceeding.
- Fahey, J. (2012). **Ways to learn through inquiry**: Guiding children to deeper understanding. Cardiff, UK: IB Publishing.
- Fahey, S. J. (2012). *Curriculum change and climate change: Inside outside pressures in higher education*. **Journal of Curriculum Studies**, 44(5), 703–722.
- Layne, Melissa and Ice, Phil (2014) “Merging the Best of Worlds: Introducing the CoITLP Model” **Teaching and Learning Online: New Models of Learning for a Connected World Volume 2** edited by Brian Sutton and Anthony “Skip” Basiel ,New York, NY: Routledge.
- Media Smarts. (n.d.). **Digital literacy fundamentals**. Retrieved March 11, 2015 from [http:// mediasmarts. ca/ digital-media-literacy-fundamentals/ digital-literacy-fundamentals](http://mediasmarts.ca/digital-media-literacy-fundamentals/digital-literacy-fundamentals)
- Odora, R.J and Matoti, S.N. (2015). *The Digital Age: Changing Roles of Lecturers at University of Technology in South Africa*, **Journal of Social Science**, volume 42, 2015. Issue 1-2, pp. 165-173.

- Pineida, Felipe, O., (2011). *Competencies for the 21th Century: Integrating ICT to life, Social And Economical of Development*. **Procedia- Social and Behavioral Sciences**, Volume 28, 2011, p. 54-57.
- Portland University. (2017). **Top 10 Characteristics of High-Performing Graduate School Students** <http://education.cu-portland.edu/blog/masters-resources/top-10/03/2560>
- Rennie, Frank and Morrison, Tara. (2013). **e-Learning and Social Networking Handbook Resources for Higher Education**. 2nd ed. New York, NY: Routledge.
- Suchato, Atiwong (2017). **Learning Revolution in Higher Education**, Chulalongkorn University, lecturer on 17 March 2017.
- Watson *et al* (2011), **The Role of The Universities**, https://www.epigeum.com/downloads/ulm_accessible/uk/01_intro/html/course_files/in_2_10.html

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล”

คำชี้แจง: เนื่องด้วยการบริหารระดับมหาวิทยาลัยไทยในยุคดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะช่วงCovid-19 มีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายเต็มรูปแบบ ทำให้การบริหารต้องปรับเปลี่ยนตามวิถุทัศน์ไปด้วย ดังนั้นเพื่อประมวลรูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยในทุกภารกิจ จากบุคลากรทุกภาคส่วน จะช่วยสะท้อนและเป็นแนวทางการบริหารจัดการต่อไป ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารและเป็นคณาจารย์ เป็นบุคลากรสายสนับสนุนที่มีส่วนสำคัญโดยตรงในการบริหารมหาวิทยาลัยนี้ การให้ข้อมูล และข้อคิดเห็นจากท่านจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการกำหนดทิศทาง แนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยในภาพรวมต่อไป และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุดหรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. ประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้

☐ 1) 1-5 ปี	☐ 2) 6-10 ปี	☐ 3) 11-15 ปี
☐ 4) 16-20 ปี	☐ 5) 21 – 25 ปี	☐ 6) 26 -30 ปี
☐ 7) มากกว่า 30 ปี		
3. ตำแหน่งบริหาร

☐ 1) รองอธิการบดี	☐ 2) คณบดี	☐ 3) รองคณบดี
☐ 4) ผู้ช่วยอธิการบดี	☐ 5) หัวหน้าภาควิชา	☐ 6) หัวหน้าสาขาวิชา
☐ 7) ผู้อำนวยการ	☐ 8) รองผู้อำนวยการ	☐ 9) หัวหน้าฝ่าย
☐ 10) หัวหน้าแผนก	☐ 11) ไม่มี	☐ 12) อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ตำแหน่งทางวิชาการ

☐ 1) ศาสตราจารย์	☐ 2) รองศาสตราจารย์	☐ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ 4) อาจารย์	☐ 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
5. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1) ปริญญาตรี	☐ 2) ปริญญาโท	☐ 3) ปริญญาเอก
☐ 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
6. ประเภทบุคลากร 1) สายสอนและวิจัย 2) สายสนับสนุน 3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ประเภทสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด

- 1) มหาวิทยาลัยรัฐบาล 2) มหาวิทยาลัยเอกชน
 3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาว่าประเด็น
 นี้มีความสำคัญในการบริหารมหาวิทยาลัยไทยยุคดิจิทัลมากน้อยเพียงใด โดย

- 5 หมายถึง เป็นประเด็นสำคัญในการบริหารฯหรือดำเนินการตั้งแต่ร้อยละ 80
 มากที่สุด
 4 หมายถึง เป็นประเด็นสำคัญในการบริหารฯหรือดำเนินการร้อยละ 70-79 มาก
 3 หมายถึง เป็นประเด็นสำคัญในการบริหารฯหรือดำเนินการร้อยละ60-69 ปานกลาง
 2 หมายถึง เป็นประเด็นสำคัญในการบริหารฯหรือดำเนินการร้อยละ50-59 น้อย
 1 หมายถึง เป็นประเด็นสำคัญในการบริหารฯหรือดำเนินการน้อยกว่าร้อยละ50 น้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการผลิตบัณฑิต						
1.1	กำหนดนโยบาย แผนการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัลเป็นเรื่องเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย					
1.2	ดำเนินจัดทำใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล					
1.3	เร่งพัฒนาอาจารย์สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม Online เพิ่มมากขึ้น					
1.4	จัดเป็น Smart University เต็มรูปแบบ					
1.5	คณาจารย์สอนผ่าน wed / E-learning Tools					
1.6	คณาจารย์สอนแบบห้องเรียนกลับด้าน(Flipped Classroom)					
1.7	นักศึกษาเรียนผ่าน Social Networks เต็มรูปแบบ					
1.8	นักศึกษาทำธุรกรรมกับมหาวิทยาลัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์					
1.9	การบริการเงินยุคดิจิทัล "ไม่ใช่เงินสด (cashless society)					
1.10	จัดทำธุรกรรมผ่าน smart ID cards					
1.11	จัดหลักสูตร Online ผสมกับหลักสูตรปกติ					
1.12	ส่งเสริมการบริหารทุกส่วนของมหาวิทยาลัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์					

ข้อที่	การบริหารมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
1.13	จัดอุปกรณ์สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอย่างเหมาะสม					
1.14	มีห้องสมุดอัจฉริยะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย(An Intelligence Library with digital technology)					
1.15	ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่าน application ที่หลากหลายคือ					
	Google Classroom					
	Class Start					
	Zoom meeting					
	Microsoft Team					
	Wechat					
	Tencent Meeting					
	Line					
	Website					
	Face book					
	You Tube					
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
1.16	พัฒนาระบบการศึกษาแบบเปิดฟรีแบ่งปันความรู้กันในรูปของผู้เรียนจำนวนมาก (MOOC=Massive Open Online Course) เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ยุคดิจิทัล					
1.17	สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียงในการผลิตบัณฑิตยุคดิจิทัล					
1.18	ให้ความสำคัญในการจัดสื่อดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม					
1.19	พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสูงเพิ่มการอ่านออกเขียนได้ทางดิจิทัล(Media and Information Literacyหรือ MIL)มากขึ้น					
1.20	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยให้เหมาะกับยุคดิจิทัล					
1.21	จัดบุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงานบริการยุคดิจิทัล					
1.22	จัดอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง					
1.23	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น					

ข้อที่	การบริหารมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
2. ด้านวิจัย						
2.1	กำหนดนโยบาย แผนการวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านดิจิทัลทั้งระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น					
	มีการศึกษาวิจัยทิศทางของเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืน					
2.2	สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยเพื่อเข้าถึงข้อมูลให้เกิดลูกโซ่ของนวัตกรรมทางการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศให้มากขึ้น					
2.3	ทำความเข้าใจการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยพันธมิตร					
2.4	สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้บรรลุนโยบาย Thailand 4.0					
2.5	สนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำข้อเสนอเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย					
2.6	ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับนานาชาติเพิ่ม					
2.7	จัดสรรงบประมาณสนับสนุนวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน					
2.8	ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย					
2.9	ส่งเสริมกิจกรรมทางการวิจัยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น					
2.10	ทำวิจัย R to R พัฒนาสื่อการสอนมากขึ้น					
2.11	ทำวิจัย R & D เพื่อการเรียนการสอนยุคดิจิทัลมากขึ้น					
3. ด้านบริการวิชาการแก่สังคม						
3.1	จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล					
3.2	ประมวลข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเตรียมทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับประชาชน ชุมชนในการเตรียมความพร้อมสู่ยุคดิจิทัล					
3.3	จัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังคมดิจิทัล (Digital Society)					
3.4	จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ชุมชน					
3.5	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายช่องทาง					

ข้อที่	การบริหารมหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
3.6	ให้คำแนะนำความเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่มุมชนอย่าง ต่อเนื่อง					
3.7	เสริมสร้างความเข้มแข็ง การปรับตัวรู้ทันเทคโนโลยีดิจิทัล					
3.8	ให้คำแนะนำการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล					
3.9	จัดทำโครงการความร่วมมือการเป็นสังคมดิจิทัลระหว่างมหาวิทยาลัยกับ ชุมชน					
4. ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม						
4.1	จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อการทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล					
4.2	ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยในยุคดิจิทัล					
4.3	ส่งเสริมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมไทยอุดมศึกษา ทางสื่อ Online					
4.4	ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ					
4.5	ขยายความรู้ในศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลายสู่ประชาคมโลกผ่าน สื่อหลากหลายช่องทาง					
4.6	เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสู่ประชาคมโลกยุคดิจิทัล					
4.7	มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำการรักษาศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมไทยให้ดำรงไว้ อย่างต่อเนื่องในยุคดิจิทัล					
4.8	สร้างความตระหนักในการสืบสานประเพณีของประเทศแก่บุคลากรทุกส่วนของ มหาวิทยาลัย					
4.9	มหาวิทยาลัยร่วมมือองค์กรกับชุมชนในการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรม ไทยในการถ่ายทอดสู่เยาวชนของประเทศผ่านสื่อหลากหลาย					
4.10	มหาวิทยาลัยร่วมกับองค์กรในชุมชนท้องถิ่นจัดกิจกรรมเชิดชู ยกย่องคนดีใน การที่รักษาประเพณีวัฒนธรรมไทย เผยแพร่สู่ประชาคมโลก					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	รศ.ดร.ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์
ประวัติการศึกษา	ค.ด. (อุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ม. (สถิตการศึกษ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.บ. (คณิตศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ผลงานวิชาการปี 2560 - 2563

ผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2560). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และเบญจมาศ สายสุด. (2560). การพัฒนาแบบวัดทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2561). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการวิจัยของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบ

บทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ

- สาวิตรี สิทธิชัยกานต์ และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2562). รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาภาค. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 9 (1), 17-32. (มกราคม- มิถุนายน 2562) (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.80)
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2562). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ด้วยรูปแบบ CIPPIEST. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 5 (2). 13-36. (มิถุนายน-กันยายน 2562) (ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.60)

บทความวิจัยที่เสนอในที่ประชุมวิชาการ และลงวารสาร

- Petchroj, Laddawan and Saisud, Benjamas. (2017). The Improvement of the English Placement Test for the First Year Students of Rajapruk University. In Proceedings of the 7th BENJAMIT Network National & International Conference on From Sufficiency Economy to Sustainable Development. Issues 5, (p.50-59). Lampang, Thailand: Lampang Intertech College. (May 31, 2017). (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.40)
- Petchroj, Laddawan, Apakorn, Tasanasangson and Yanika, Phetchroj. (2018). The Ways to Improve English Ability of Thai Undergraduate Students. In Proceeding of 2018 ASIAN Literacy Conference International Conference Association on Literacy in the Digital Era, ICAL, (p.44-51). Bangkok, Thailand: Miracle Grand Convention Vibhavadee Ave Bang Khen. (May 25-26, 2018). (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.40)
- Petchroj, Laddawan. (2018). Curriculum Evaluation of Master of Education Program in Educational Administration of Rajapruk University. In Proceeding of the 8th BENJAMIT Network National & International Conference on From Research Through Sustainable Development, Bangkok, (p.90-98). Bangkok Thailand: Thonburi University. (May 30, 2018). (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.40)
- Petchroj, Laddawan. (2019). Strategies for Research Competency Development of Educators under the Nonthaburi Provincial Administrative Organization. In Proceedings of the 9th BENJAMIT Network National & International Conference on Economics and Social Development for entering Digital Economy. Pathumthanee, Issues1, (p.109-123). Pathumthanee Thailand: North Bangkok University. (May 28, 2019). (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.40)

หนังสือ/ตำรา

- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2561). **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS**. ฉบับปรับปรุง. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. จำนวน 272 หน้า.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2562). **ระเบียบวิธีการวิจัย ฉบับปรับปรุง**. ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 176 หน้า.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2562). สถิติพรรณนา หน่วยที่ 9 ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยทางการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 67 หน้า.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2562). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร หน่วยที่ 2 ประมวลสาระชุด
วิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 1 นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 46 หน้า.

